

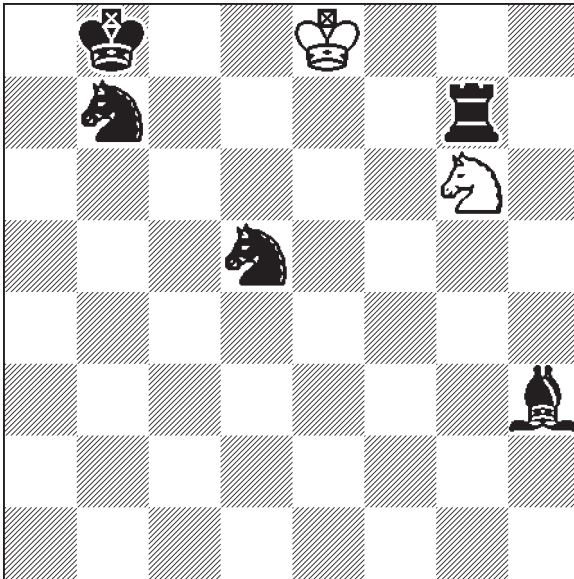
SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

N:o 1 / 2007 15.3.2007 61. vuosikerta

Proceedings of the Finnish Chess Problem Society

Hannu Sokka

1. palkinto Suomen Tehtäväniekat TT 1966

a#4

2+5

Sisällysluettelo

Vuoden 2007 haasteita	3
ST:n vuosikokous 3.3.2007	4
Jäsenmaksu 2007	7
Relo-pisteet	7
Pikaratkaisemisen 28. SM-kilpailu	8
Tauno Nylund in memoriam	11
Efim Ruhlis in memoriam	11
Kv. ratkaisukilpailu 21.1.2007	12
Paha päähkinä	14
FIDE-albumi 2004-2006	15
Simo Ylikarjulan 60-v.kilpailun tuomio	16
Kevätpäiväkutsu	17
Hannu Sokka 60 vuotta	18
Hannu Sokka 60 JT	18
Kenneth Solja 50 vuotta	19
Kenneth Solja 50 JT	19
Romanian ratkaisumestaruus	20
Ensipainokset	21
Esitoimi (II osa)	24
Lautamies	30

ST 30 vuotta sitten	31
Merkkipäiviä 2007	31
Aurel Karpati in memoriam	31
Summary	32

Muistilista

- ⌘ ST 2/2007 aineisto viimeistään **15.4.2007** päätoimittajalle.
- ⌘ Jäsenmaksun 2007 eräpäivä on **30.4.2007**.
- ⌘ Kevätpäivät 31.3.-1.4.2007, ilmoittautumiset **26.3.** mennessä - katso sivu 17!

Kansitehtävän ratkaisu on sivulla 18/ *The solution to the cover problem is on p. 18*

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

Julkaisija / Publisher:

Suomen tehtäväniekat ry.
<http://www.sci.fi/~stniekat/st/index.htm>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360
Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki,
e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430
Vuorentausta. Puh./Tel. 03-3483447
email: kauko.virtanen@tuubi.net

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho: Kauko
Virtanen

Satakunnan osasto: Veikko Valo,
PL 153, 28101 Pori

Turun osasto: Hannu Sokka,
Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku

Vaasan osasto: Seppo Praski,
Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-
ta, Kunnatie 56, 15560 Nastola

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief:

Jorma Paavilainen, Eetinkuja 3 N 56, 02360
Espoo. Puh./Tel. 09-855 7383,
e-mail: jomapa@kolumbus.fi

Muu toimituskunta / Editorial staff: Mika-
el Grönroos, Hannu Harkola, Hannu Sok-
ka, Henry Tanner, Marko Ylijoki

Taitto / Layout: Harkola, Ylijoki, Paavilai-
nen

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Hel-
sinki 2007

Pankkitilit / Bank accounts:

Nordea Ylöjärvi 144330-41886
Sampo 800020-4659651

Jäsenmaksu 2007: 25 EUR

Vuositalaus ei-jäsenille 2007: 28 EUR

Subscription fee abroad 2007: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /
Changes of address to the secretary!

Vuoden 2007 haasteita

Vuosi 2007 on pyörähtänyt käyntiin, olkoon se hyvä myös tehtävien harrastajien kannalta!

Vuoden tapahtumien kirjossa on paljon tuttua: tammikuussa on ehditty käydä ratkaisemisen kansainvälinen kilpailu, joka tapahtui eri maissa samaan aikaan ja samoin tehtävin. Osallistujia oli runsaasti Euroopasta, mutta jopa Etelä-Amerikassa pohdittiin samaan aikaan tehtävien saloja.

Kansainvälinen kilpailu käytiin kolmannen kerran. Enemmän perinteitä on ST:n vuosikokouksella, joka ehdittiin pitää juuri ennen tämän lehden valmistumista. Ikää on myös pikaratkaisemisen SM-kilpailulla, joka kisattiin vuosikokouspäivänä: vuorossa oli jo 28. kilpailu. Kaikista näistä on tietoa myös sisäsivuilla.

Vuosikokous oli ja on jäsenille hyvä tilaisuus saada äänensä kuuluviin. Puheoikeus on kuitenkin ympäri vuoden - muisakin tilaisuuksissa on syytä karaista kurkkuaan, jos sanottavaa on.

Kevätpäivät pidetään maaliskuuhun vaihteessa alussa Espoossa, kannattaa osallistua! Ilmoittautumiset puheenjohtajalle, katso myös sivu 17.

Kevät- ja syyspäivät ovat vuodesta toiseen keränneet uskolliset osallistujansa, mikä kertoo harrastuksen vakavuudesta ja näiden tapaamisten tarpeellisuudesta. Laadintaa ja ratkaisemista voi harrastaa yksinkin, mutta kimpassa on kivempaa! Lisäksi voi vaihtaa mielipiteitä, kuulla ja pitää itse esitelmää kiinnostavista aiheista.

Syyspäivät ovat vielä kaukana, mutta tapaaminen Pirkanmaalla näyttää tässä vaiheessa todennäköiseltä.

Suuressa kansainvälisessä ponnistuksessa, 8. WCCT-kilpailussa, on päästy eroon laadinnasta. Suomesta ei tällä kerralla saatu täyttä edustustehtävien kaartia, useammassa kuin yhdessä ryhmässä on vähemmän kuin sallitut kolme edustustehtävää. Suuria toiveita joukkuemenestyksestä ei ole, yksittäisiä ja ehkä hyviäkin sijoituksia voi silti tulla. Kilpailussa odotellaan tuomitsemisurakkaa, Suomihan on yksi lopputehtävryhmän viidestä tuomarimaasta.

Myönteinen ja iso askel eteenpäin on suomalaisten shakkitehtävien tietokannan valmistuminen ainakin siihen vaiheeseen, että se voidaan esitellä seuraavassa ST:ssä. Timo Sarvelan keräämään tehtäväkokoelmaan perustuva arkisto on täydentynyt tuoreilla tehtävillä ja siirretty sähköiseen muotoon. Tälläkin saralla on siis siirrytty tietokoneaikaan. Urakan on tehnyt Marko Ylijoki, jolle lämpimät kiitokset!

Alkaneen vuoden jäsenmaksu on kotimaahan edelleen 25 EUR. Maksun voi hoitaa tämän lehden välissä olevalla pankkisiirtolomakkeella tai verkkopankissa - lomakkeen viitenumeroa unohtamatta.

Kaikille niekoille ja heidän tukijoilleen hyvää tehtävävuotta!

Jorma Paavilainen

ST:N VUOSIKOKOUS 3.3.2007

Kokous pidettiin Helsingin Shakkikodissa ja läsnä oli tusinan verran jäseniä. Edellisessä numerossa ollut esityslista käyttiin sujuvasti läpi ja ainoa muutos oli Terhon Marlon valinta johtokunnan varajäseneksi Kenneth Soljan tilalle. Tilit ja toimintakertomus ovat oheisena. Vuoden jäsenmaksu on edelleen 25 euroa. Kunnia-kiertopalkinnon sai Marko Ylijoki ja Leo Valven kiertopalkinnon Thomas Ristoja.

Kokous päätti esittää Suomen Keskushakkiliiton kerhojen kokoukselle kansallisen tehtävätuomarin arvon myöntämistä Marko Ylijoelle. Pätevyysalueeksi vahvistettiin ST:n tehtäväshakillisen toimikunnan esityksen mukaisesti apumatit.

Kokouksessa keskusteltiin lisäksi mm. Suomen Shakin tehtäväosaston toimittamisesta ja sisällöstä.

TUOSLASKELMA 1.1.-31.12.2006

Varsinainen toiminta

Myyntituotot	1893,20
Lehtitilaustuotot	2 922,00
	+4 815,20
Postitus	1 008,74
Painatus	982,75
Lehtitilaukset	2 750,19
Matkatuki	2 215,34
Työllistämiskulut	2 478,52
Kokouskulut	287,47
Muut kulut	593,12
Varaston vähennys	157,45
Ostot	1 735,75
SKSL:n jäsenmaksu	100,00
	-12 309,33

Korkotuotot	11,20
Osingot	1 231,20
Saarenheimon rahaston purkua	400,00
	+1 642,40

Varainhankinta

Jäsenmaksut	2 508,00
Lahjoitukset	495,28
SKSL:n avustus	2 500,00
	+ 5 503,28

Tilikauden alijäämä - 348,45

TASE 31.12.2006

Vastaavaa

Rahoitusomaisuus	
Sampo	2 107,55
Nordea	1 342,58
Siirtosaamiset	1 626,10
	5 076,23

Vaihto-omaisuus

Myyntitavarat	3 128,79
Osakkeet	1 320,28

Tilikauden alijäämä

	348,45
	4 797,52
	9 873,75

Vastattavaa

Vieras pääoma

Ainajäsenmaksut	794,69
Siirtovelat	200,00
Saarenheimon rahasto	800,00
Omaisuuksien lisäys	925,03
	2 719,72

Oma pääoma 1.1.2006

	7 154,03
	9 873,75

Kertomus Suomen tehtäväniekat ry:n toiminnasta 2006

1. Yleistä

Toimintavuoden huomattavin saavutus oli Jorma Paavilaisen hopeamitali tehtäväratkaisemisen MM-kilpailussa.

Toimintavuonna käynnistyi 8. WCCT-joukkuelaadintakilpailu.

Hannu Harkola oli toimintavuonna FIDE:n pysyvän tehtäväshakillisen toimikunnan 1. varapuheenjohtaja ja hänet valittiin tehtävään uudestaan seuraavaksi nelivuotiskaudeksi.

2. Toimihenkilöt

ST:n vuosikokous pidettiin Helsingin Shakkikodissa 4.3. Yhdistyksen johtokuntaan valittiin seuraavat: puheenjohtajaksi Jorma Paavilainen (Espoo), varapuheenjohtajaksi Harri Hurme (Espoo), sihteeriksi Kari Karhunen (Helsinki), taloudenhoitajaksi Kauko Virtanen (Ylöjärvi) ja kirjastonhoitajaksi Neal Turner (Helsinki). Varajäseniksi valittiin Kenneth Solja (Kouvola) ja Janne Syväniemi (Espoo). Tilintarkastajiksi valittiin Leo Lahdenmäki (Helsinki) ja Raimo Sailas (Espoo) sekä heidän varamieheksi Per Olin (Espoo).

Lisäksi vuosikokous valitsi edustajaksi Suomen Keskusshakkiliittoon Jorma Paavilaisen. Tehtäväshakilliseen toimikuntaan valittiin Hannu Harkola, Unto Heinonen, Pauli Perkonen ja Kari Valtonen. Kokoonkutsujana toimii Kari Valtonen. Matrikelinohitajiksi valittiin Kari Valtonen ja Marko Ylijoki. RELO-toimikuntaan valittiin Hannu Harkola, Harri Hurme ja Timo Kallio. Toimikunnan kokoonkutsujana toimii Hannu Harkola. Edustajaksi FIDEn tehtävätoimikuntaan valittiin Hannu Harkola.

3. Kokootumiset ja jäsenasioita

Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin Shakkikodissa Helsingissä 4.3. Läsnä oli 10 ST:n jäsentä.

Johtokunta on kokoontunut kolme kertaa.

Helsingissä järjestettiin ST:n kevätpäi-

vät 1.-2.4. Syyspäivät järjestettiin 14.-15.10. Siivikkalassa.

Helsingin osaston tehtävällöjölöjölö on pidetty joka toinen keskiviikko Shakkikodissa. Kerran kuussa on kokoontunut Pirkanmaan shakkitehtäväkerho. Lisäksi Turussa, Vaasassa ja Espoossa on toiminut ST:n osasto, Porissa Satakunnan tehtäväkerho ja Lahdessa paikallisen shakkikerhon suojissa toimiva tehtäväshakkiosasto.

Jäsenlehden saajia oli vuoden lopussa 177, joista 132 suomalaista. Jäsenmaksuna maksoi 100 jäsentä. Yhdistyksellä on 12 ainajäsentä.

4. Henkilöasioita ja huomionsoituksia

Kunniakiertopalkinto annettiin Hannu Sokalle ja Leo Valven kiertopalkinto Pauli Perkonojalle.

Suomen Keskusshakkiliitto nimesi Jorma Paavilaisen "Vuoden tehtäväniekaksi".

Syntymäpäiviä vuonna 2006: 85 vuotta: Esko Kröger (21.7.), 80 vuotta: Raimo Heikkilä (22.11.), 75 vuotta: Holger Brantberg (23.3.), Reino Heiskanen (26.3.), Timo Tyrkkö (26.11.), Kauko Virtanen (25.12.), 70 vuotta: Raimo Lindroos (4.7.), 60 vuotta: Arto Puusa (21.7.), Olli Heimo (14.9.), Unto Heinonen (25.12.).

21.6. vietettiin Kari Karhunen 40-vuotispäivää ST:n kokouksessa Shakkikodissa.

Kuolleita: Matti Hietanen (19.8.).

5. Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen shakkiliiton pysyvän tehtäväshakillisen toimikunnan 49. kokous järjestettiin 29.7.-5.8. Wageningenissa Hollannissa. ST:n virallisena edustajana tehtäväkomissiossa ja FIDE:n pysyvän tehtäväshakillisen toimikunnan 1. varapuheenjohtajana toimi Hannu Harkola. Suomesta tehtäväshakkikongressiin osallistuivat lisäksi Harri Hurme, Kari Karhunen, Jorma, Marika, Paula ja Maija Paavilainen, Joose Norri ja Neal Turner.

Hannu Harkola on toimintavuonna ylläpitänyt PCCC:n kotisivuja.

6. Kilpailutoiminta

Seuraavaan on koottu kussakin kilpailussa parhaiten sijoittuneiden suomalaisten tulokset. Täydellisemmät tulokset ja selostus on julkaistu hakasuluissa mainituissa ST-lehden numeroissa.

6.1 Ratkaisukilpailut

6.1.1 Kansainväliset ratkaisukilpailut

Kansainvälinen Ratkaisukilpailu (ISC) järjestettiin toista kertaa 23.1. Tehtäviä rakkottiin samanaikaisesti 23 maassa. Tulokset: 1) Alexey Lebedev 60 p. 2) John Nunn 59 p. 3) Arno Zude 59 p. 15) Kari Karhunen 51 p., 25) Harri Hurme 47 p. 34-35) Jorma Paavilainen 44 p. 36-38) Henry Tanner 43,5 p. 59) Terho Marlo 35 p. 77) Janne Syväniemi 30 p. 82) Juha Saukkola 29 p. 111-113) Tommi Lantta 21,5 p. 134) Petteri Paronen 17,5 p. 137) Hannu Harkola 17 p. 176) Sippo Puroila 9,5 p. ...Kilpailussa oli 209 osanottajaa 25 maasta [ST 2/06].

Toinen Euroopan mestaruuskilpailu ECSC järjestettiin 11.-12.11.2006 Puolan Varsovassa. Joukkuekilpailun tulokset: 1) Serbia 219,5/270 (Kovacevic, Mladenovic, Podinic, Vuckovic) 2) Venäjä 207,8 (Mukosejev, Azhusin, Selivanov, Petrov) 3) Puola 205,3 (Murdzia, Piliczewski, Szczep, Stopa) 4) Saksa (Tummes, Pfannkuche, Walther, Steinbrink) 5) Suomi (Paavilainen, Hurme, Tanner) mukana oli 17 joukkuetta. Henkilökohtaiset tulokset: 1) Piotr Murdzia 90 p. 2) Jonathan Mestel 79,5 p. ..6) Jorma Paavilainen 72,5 p. 13) Harri Hurme 62,25 p. 15) Henry Tanner 62 p. [ST 4-5/05].

Wageningenin tehtäväkongressin avoimen ratkaisukilpailun (31.7.2006) suomalaisten sijoitukset: 16. Harri Hurme 48,25 p., 21. Joose Norri 47,5 p., 28. Jorma Paavilainen 46,25 p., 41. Kari Karhunen 41,25 p., 77. Hannu Harkola 21 p. [ST 4-5/06].

MM-joukkueratkaisukilpailu järjestettiin Wageningenissa 1.-2.8.2006. Tulokset: 1)

Iso-Britannia 148 p., 2) Puola 146,25 p., 3) Israel 139,25 p., 4) Saksa 139 p., 5) Suomi 134,75 p... Suomen joukkueessa ratkaisivat Harri Hurme, Jorma Paavilainen ja Joose Norri. Mukana oli 20 joukkuetta [ST 4-5/06].

Henkilökohtainen MM-ratkaisukilpailu järjestettiin joukkuekilpailun yhteydessä. Tulokset: 1) Piotr Murdzia (Puola) 78,75 p., 2) Jorma Paavilainen (Suomi) 76,75 p., 3) John Nunn (Iso-Britannia) 73 p., 21) Joose Norri 56,75 p., 27) Kari Karhunen 53 p., 39) Harri Hurme 48 p.. Kilpailussa oli 71 ratkaisijaa [ST 4-5/06].

6.1.2 Kansalliset ratkaisukilpailut

Pikaratkaisemisen SM-kilpailuun 4.3. osallistui 12 ratkaisijaa. Tuomarina toimi Neal Turner. Tulokset 1) Joose Norri (Helsinki) 62,5/70, 2) Jorma Paavilainen 62, 3) Harri Hurme (Espoo) 56,5, 4) Kari Karhunen (Helsinki) 55, 5) Kari Valtonen (Tampere) 49,5[ST 2/06].

Kevätpäivien ratkaisukilpailu: 1) Kari Karhunen [ST 2/06].

Syyspäivien ratkaisukilpailu: 1) Jorma Paavilainen, 2-siirtoisten pikaratkaisukilpailu: 1) Kari Valtonen, [ST 6/06].

ST -lehden ratkaisupisteet 2005: Romuald Lazowski 343, Hannu Kettunen 270, Arto Heimonen 193,... [ST 2/06].

6.2 Laadintakilpailut

6.2.1 Suomen Tehtäväniekat -lehdessä vuonna 2006 ilmestyneet tuomiot

ST 2004-2005 n#: Tuomari Pauli Perkonjoja. 1. kum. Baldur Kozdon [ST 4-5/06].

Kari Valtonen 50 JT: Tuomari Kari Valtonen. Palkinto Mikael Grönroos, 2. kum. Harri Hurme, 3. kum. Mikael Grönroos, 4. kum. Jorma Paavilainen, 1. main. Mikael Grönroos, 5. main. Marko Ylijoki [ST 6/06].

ST 2004-2005 a#: Tuomari Marko Ylijoki. Erikoispalkinto Kari Karhunen, 1. kum. Unto Heinonen, 3. kum. Harri Hurme, 1. main. Unto Heinonen, 4. main. Henry Tanner, 7. main. Jorma Pitkänen

[ST 6/06]

6.2.2 Kansalliset laadintakilpailut

ST:n kesälaadintakilpailu 2005, mattitehtävät, apu- ja itsematit, lopputehtävät. Kilpailu oli samalla Carl-Erik Spåren 60 vuotisjuhlakilpailu. Tuomari Carl-Erik Spåre. 1.kum. Unto Heinonen, 2.kum. Terho Marlo, 1.main. Unto Heinonen, 2.main. Jorma Pitkänen, 3. main. Henry Tanner [ST 3/06].

Kevätpäivien laadintakilpailu: 1. p. Pauli Perkonaja & Harri Hurme [ST 2/06].

Syyspäivien laadintakilpailu: 1.sija Harri Hurme [ST 6/06].

6.2.3 Suomen Shakissa julkaistut tuomiot

Lopputehtävät 1997-1999: Tuomari Pauli Perkonaja (korvasi alkuperäisen tuomarin), 1. kum. Nikolai Kralin, maininta Kari Valtonen [SSh 5/2006]

3# 2004-2005: Tuomari Jevgeni Fomitshev, 1. palkinto Aleksandr Sygurov, 3. palkinto Jorma Paavilainen & Kari Valtonen, kunniamaininta Harri Hurme, maininta Jan Hannelius (+) [SSh 6-7/2006]

7. Julkaisutoiminta

Yhdistyksen jäsenlehtenä on ilmestynyt *Suomen Tehtäväniekat* viitenä erillisenä numerona, joissa on ollut yhteensä 204 sivua. Lehden päätoimittajana on toiminut Jorma Paavilainen Hannu Harkolan, Marko Yljoen ja muun jäsenistön laajan tuen avustamana. Lehdessä on julkaistu mattitehtävien (Mikael Grönroos), lopputehtävien (Joose Norri), apumattien (Hannu Sokka), itsemattien ja satushakin (Joose Norri) ensipainospalstoja. Lisäksi on julkaistu palstoja Valikoituja apumatteja (Marko Ylijoki), POK (Henry Tanner), Paha Pähkinä (Neal Turner) ja Lautamies sekä paljon muita ajankohtaisia ja mielenkiintoisia shakkiaiheisia kirjoituksia. Toimintavuonna Kari Valtonen on jatkanut merkittävää artikkelisarjaa tehtäväshakin termistöstä ja teemanimikkeistä.

Eri palstoilla on julkaistu 167 ensipainosta (ensipainospalsta 104). Ensipai-

nosten ratkaisukilpailuihin on osallistunut säännöllisesti noin 10 ratkaisijaa.

Suomen Shakin tehtäväpalstasta ovat vastanneet Pirkanmaan ja Turun tehtäväniekat (Kari Valtonen, Kauko Virtanen, Hannu Sokka). Henry Tanner on kirjoittanut Suomen Shakiin tehtäväshakkia esittelevää artikkelisarjaa

Internet-sivujen avulla on pyritty kertomaan ST:stä ja tehtäväshakista kaikille kiinnostuneille, tiedottamaan nopeasti ajankohtaisista asioista jäsenille, tarjoamaan kiinnostavaa ja hyödyllistä tietoa tehtäväshakista sekä tiedottamaan ulkomaisille harrastajille ST:n toiminnasta. Sivujen ylläpidosta on vastannut Hannu Harkola.

ST:n jäsenet ovat toimittaneet shakkipalstoja sanoma- ja aikakauslehdissä.

Puheenjohtaja on välittänyt ulkomaisia shakkikirjoja ja taloudenhoitaja on huolehtinut jäsenten ulkomaisten shakkilehtien tilauksista.

Suomen tehtäväniekat ry:n johtokunta

Jäsenmaksu vuodelle 2007

Vuosikokouksessa vahvistettiin vuoden 2007 jäsenmaksuksi edelleen 25 euroa. Sen voi maksaa tämän lehden mukana olevalla pankkisiirrolla tai muuten käyttäen pankkisiirrossa olevaa viitenumeroa.

RELO-pisteet

Pikaratkaisemisen	SM-kilpailun jälkeen:		
	vanha	uusi	muutos
Paavilainen	2379	2371	-8
Karhunen	2321	2312	-9
Hurme	2312	2305	-7
Tanner	2251	2261	10
Norri	2251	2237	-14
Jaatinen	2201	2192	-9
Syväniemi	2028	2009	-19
Tuovinen	1984	2004	20
Harkola	1970	1972	2
Turner	1908	1942	34
Paronen	1925	1925	0

PIKARATKAISEMISEN 28. SM-KILPAILU

Kilpailu käytiin 3.3.07 Helsingin Shakkikodissa. Tehtävät oli valinnut ja tuomarina toimi Kari Valtonen. Tehtävät olivat kahdessa osassa, joihin kumpaankin oli aikaa 105 minuuttia. Maksimipistemäärää 70 jäätii selvästi, mutta tehtävät tarjosivat kaiken tasoisille osanottajille mukavasti haastetta.

Mestaruuden voitti jälleen RSM Jorma Paavilainen ja muutkin kärkisijat menivät ennakkosuosikeille. Henry Tanner nousi hopealle hyvän toisen kierroksen ansiosta, mutta lopputehtävät antoivat niukasti pisteitä. Harri Hurme kompastui 2-siirtoon.

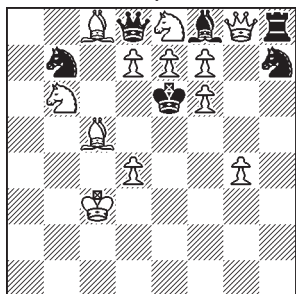
Tulokset:		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
sija	nimi	2#	3#	3#	4#	a#2	i#3	+	2#	2#	3#	4#	a#3	i#4	=	yht	aika
1	Jorma Paavilainen	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5		5	2,5	4,5	60,0	210
2	Henry Tanner	5	5	5	2	5	4	2	5	5	5	5	5	2,5	1	56,5	210
3	Kari Karhunen	5	5	5	4	4	5	2	5	5	5	3	1,5	5	0	54,5	210
4	Harri Hurme	5	5	5	4	3,5	5	2	0	5	5		5	5	4,5	54,0	205
5	Joose Norri	5	5	4	4	4	5	1	5	5	4		1,5	2,5	0	46,0	208
6	Terho Marlo	5	5	5	4	5	5	1	0	5	5	0	1,5	2,5	0	44,0	209
7	Jukka Tuovinen	5				3,5	5	4	5	5			5	5		37,5	208
8	Neal Turner	5		2,5		5	5	1	5	5	3,5		5			37,0	209
9	Hannu Harkola	5	0			5	5	2	5	5			1,5			28,5	209
10	Janne Syväniemi	5				5		1	5	5			3,5			24,5	210
11	Petteri Paronen	5	0			3,5		1	5	5			1,5		2,5	14,0	201

Tulosten selvittyä Henry Tanner, Kari Valtonen, Jorma Paavilainen ja Kari Karhunen voivat hymyillä

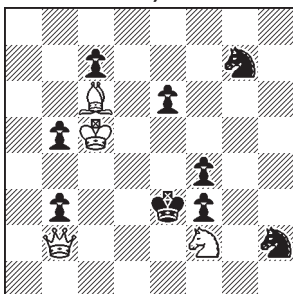
KILPAILUTEHTÄVÄT

1)

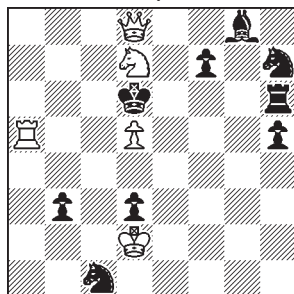
2# 12+6

2)

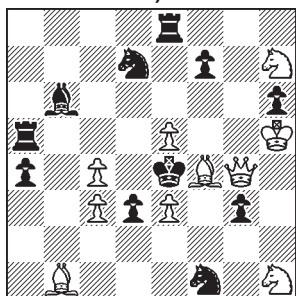
3# 4+9

3)

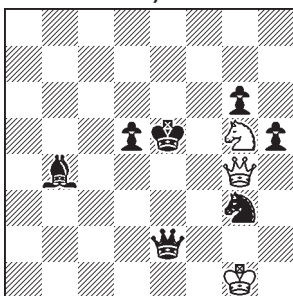
3# 5+9

4)

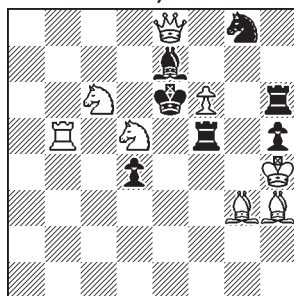
4# 10+11

5)

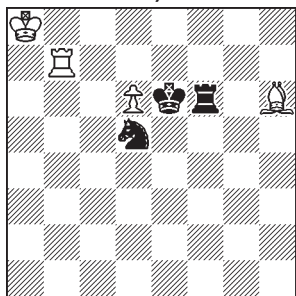
a#2 6.1.1.1 3+7

6)

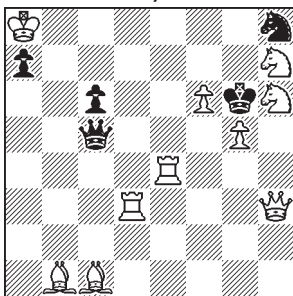
i#3 8+7

7)

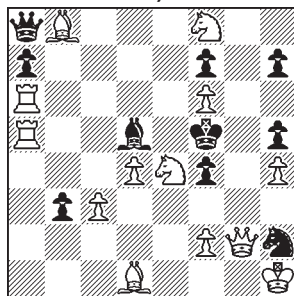
Voitto 4+3

8)

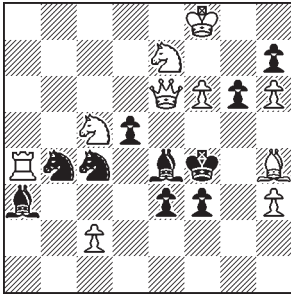
2# 10+5

9)

2# 13+10

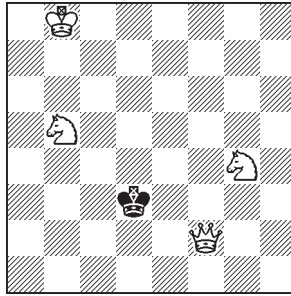
10)

3#

10+10

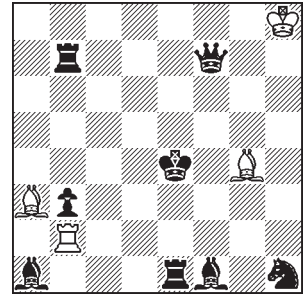
11)

4#

4+1

12)

a#3

3.1.1.1.1.1

4+8

TEHTÄVIEN LAATIJAT, RATKAISUT JA PISTEET

1. kierros

1) Aleksandr Grin, 1. p. *Le-ninska Molod'* 1984-5
1.Kc2! 5 p

2) Manfred Zucker, 2. m. *Freie Presse* 1969 (muoto: KVa 2007)

1.Le4! (2.Lb1)
1. - e5 2.Rd1+
1. - Rf1 2.Rg4+
1. - Rg4 2.Rxg4+. 1+4x1 p

3) Ju. Judilevitš, 1. kum. *Odes'kij listok* 1913

1.Ke3! (2.Rf8+)
1. - Te6+ 2.Re5+
1. - f5 2.Rb6+
1. - f6 2.Ta6+
1. - Rf6 2.Df8+. 1+5x0,8 p

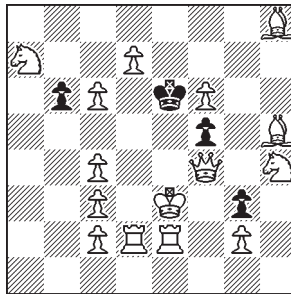
4) Uri Avner, *Canadian Chess Chat* 1980 (korjausversio: KVa 2007)

1.La2! (2.Lg5+ Kxe5 3.Df4+)
1. - Lc5 2.Lxh6+ Kxe5 3.Lf4+
1. - Tc5 2.Lxg3+ Kxe3 3.Lf4+
1. - f6 2.Lxh6+ Kxe5 3.c5. 1+4x1 p

5) Andrei Dikusarov & Kari Valtonen, en-sipainos

1.Le7 Dc8 2.Kd6 Rf7#
1.Lc3 Dxe2+ 2.Kd4 Re6#
1.Df3 De6+ 2.Kf4 Rh3#
1.Kf6 Dd7 2.De5 Rh7#
1.Re4 Kh1 2.Rf6 Rf7#

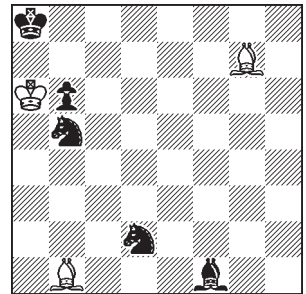
13)

i#4

15+4

14)

Tasapeli

3+5

1.Da6 Rh3 2.De6 Df4#. 6x0,83 p

6) Peter Sickinger & Manfred Zucker, 3. p. *Unkarin Shakkiliitto* 1985-6
1.Rb8! (2.Rc7+ Kxf6 3.Df7+)
1. - Txf6 2.Tb6+ Kxd5 3.Dc6+
1. - Rxf6 2.Rf4+ Kd6 3.Dd7+
1. - Th7 2.Rc7+ Kxf6 3.Dg6+. 1+4x1 p

7) Michal Hlinka, 1.kum. *Tidskrift för Schack* 1986

1.d7 Ke7 2.Lg5 Kd8 3.Lh4 Ke7 (tai 3.- Rc7+ 4.Kb8 Rd5 5.Ka7 jne.) 4.Kb8 Kd8 5.Ka7 Re7 (5.- Ke7 6.Lxf6+ Rxf6 7.Kb6 Rxd7+ 8.Kc6 +) 6.Tb8+ Kxd7 7.Tb7+ Ke6 8.Tb6+ K~ 9.Txf6[+] +.

2. kierros

8) Hrvoje Bartolovic, 3. p. *Die Schwalbe* 132. TT 1961 (muoto: Kari Valtonen 2007)
1.Tc3! 5 p

9) A. R. Gooderson, *Correspondence*

Chess 1960

1.Dg7! 5 p

10) Eigil Pedersen, 1. p. *Arbejder Skak* 1944

1.c3! (2.Dg4+)

1. - Rd3 2.Dd6+

1. - Re5 2.Df5+

1. - Lf5 2.Rxd5+

1. - g5 2.Rxe4. 1+5x0,8 p

11) Kari Valtonen (Miroslav Havelin mukaan), ensipainos

1.Ra3!

1. - Ke4 2.Kc7 Kd5 3.De2

1. - Kc3 2.Db6 Kd2 3.De3+. 1+2x2 p

12) Viktor Syzonenko, 2. p. *Schweizer Schach-Magazin* 1991

1.Kd4 Tf2 2.b2 Lf5 3.Ke3 Lc5#

1.Dd5 Lc5 2.Tg7 Tf2 3.Le5 Lf5#

1.Rg3 Lf5+ 2.Kf3 Lc5 3.Te5 Tf2#. 3x1,67p

13) Gennadi Kozjura & J. Elinek, 72. *Problemmist Ukraini* 2/2006

1.c5! sp.

1. - bxc5 2.Db8 f4+ 3.Kd3+ Kd5 4.Rf3

2. - c4 3.Dg8+ Ke5 4.Lf3

1. - b5 2.Kd3+ Kd5 3.Db4 f4 4.Dc4+. 1+3x1,33 p

14) Hannu Sokka & Pauli Perkonoja, m. *Schach-Echo* TT 1965

1.Lg6 Rd4+ 2.Kxb6 Rc4+ 3.Kc7 Re6+

4.Kd7 Rxc7 5.Ke7 Le2 (5.- Re5 6.Le4+

K~ 7.Kf6 =) 6.Kf6 Rh5+ 7.Kg5 Rg3 8.Kf4

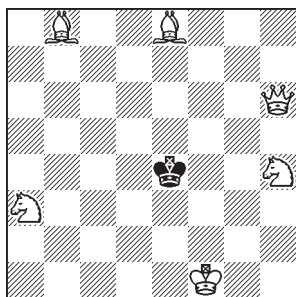
Rf1 9.Le4+ K~ 10.Lf3 Ld3 11.Le4 =.

Tauno Nylund in memoriam

Etenkin 1960- ja 1970-luvuilla aktiivinen satakuntalainen tehtävähakin harrastaja Tauno Nylund on kuollut 66-vuotiaana (28.9.1940-12.12.2006). Hän oli aktiivinen etenkin 1960- ja 1970-luvuilla laatijana, ratkaisijana sekä *Suomen Shakin* tehtävösten toimittajana. Vuonna 1976 Nylund jakoi ratkaisemisen Suomen mestaruutta ns. pitkässä ratkaisumestaruuskilpailussa.

Näytteenä tehtävä, joka esittää kauniisti klassisen teeman:

Tauno Nylund
erikoismaininta *Stella Polaris* 1967

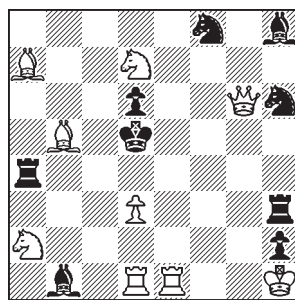

1.Rf5!

Jefim Ruhlis in memoriam

Tunnettu laatija etenkin kaksisiirtoisalu-eella, Jefim Ruhlis, on kuollut Israelissa 5.2.2007. Hän syntyi 9.4.1925 lähellä Kieviä, oli ammatiltaan insinööri ja kuuluisan Ruhlis-teeman luoja. Teemalle nimen antanut tehtävä:

Jefim Ruhlis
1-2. palkinto Sverdllovskin
Urheilukomitea 1946

Esipeli: 1.-Td4/Ld4 2.Rc3/De4#
ratkaisu: **1.d4!** (2.Rb6#) 1.-Txd4/Lxd4
2.Rb4/Rf6#, 1.-Ld3/Td3 2.Rc3/De4#

Esipelimatit muuttuvat ja esipelin mattisiirrot seuraavat uusia puolustuksia = matin- ja puolustuksenmuutoksen yhdistelmä eli Ruhlis-teema.

KANSAINVÄLINEN RATKAISUKILPAILU

Kolmas kansainvälinen ratkaisukilpailu käytiin jo tutuiksi tulleissa puitteissa 21.1.2007. Kilpailun johtaja Axel Steinbrink (Saksa) oli kuitenkin uusi. Tehtäviä oli 12 jaettuna kahteen 6 tehtävän ryhmään, kumpaankin aikaa kaksi tuntia.

Kilpailupaikkoina Suomessa olivat Helsinki ja Tampere. Helsingissä kilpaili-

joita oli 11, johtajana ja tuomarina Neal Turner. Tampereella oli kolme ratkaisijaa ja tuomarina Marko Ylijoki.

Tehtävät olivat varsin vaikeita, sillä mm. kahdesta tehtävästä saivat kaikki pyöreän nollan.

Alustavat suomalaisten pisteet ovat:

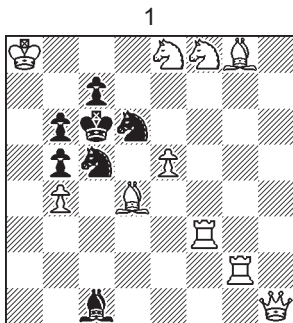
ISC 21.1.2007	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Yht.	Aika	Sija	Paikka
Jorma Paavilainen	5	4	5	0	2,5	0	5	5	4	5	2,5	5	43,0	240	1	Hki
Joose Norri	5	4	5	0	2,5		5	5	3	5	2,5	5	42,0	240	2	Hki
Kari Valtonen	5	5	5	0		0	5	5	4	5	2,5	4	40,5	240	3	Tre
Harri Hurme	5	5	5	0		0	5	5	3	5	2,5	4	39,5	238	4	Hki
Terho Marlo	5	4	5	0	0	0	5	5	4	5		4	37,0	236	5	Hki
Kari Karhunen	5	5	5	0		0	5	5	2	5	2,5	0	34,5	240	6	Hki
Henry Tanner	5	4	5	0	5	0	0	5	0	5	2,5		31,5	239	7	Hki
Petteri Paronen	5	5	0	0	2,5		5	5	0	2			24,5	232	8	Hki
Jyrki Kiltti	5			0		0	5	5		1	2,5	0	18,5	224	9	Tre
Janne Syväniemi	5				5	0	5	2					17,0	240	10	Hki
Hannu Salokangas	5	1	0	0			5			0			11,0	240	11	Tre
Tommi Lantta	5	5											10,0	238	12	Hki
Hannu Harkola	5					0	0			1	2,5		8,5	237	13	Hki
Arto Heimonen	5	0			0		0	0					5,0	236	14	Hki

Alustavien tietojen mukaan kaikkien maiden listan kärki on:

- 1 Vuckovic Bojan, Serbia 54
- 2 Nunn John, Iso-Britannia 52
- 3 Lebedev Aleksey, Venäjä 51
- 4 Baier Roland, Sveitsi 50,5
- 5 Tummes Boris, Saksa 50
- 6 Nicula Dinu-loan, Romania 49,5

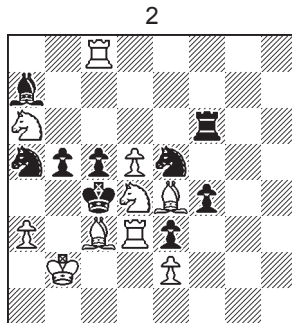
- 7 Azhusin Alexandr, Venäjä 49
- 8 Caillaud Michel, Ranska 46,5
- 9 Zude Arno, Saksa 46,5
- 10-12 van Beers Eddy, Belgia 45
- 10-12 Piliczewski Bogusz, Puola 45
- 10-12 Prentos Kostas, Kreikka 45
- 13 Pletnev Dimitrij, Venäjä 43,5
- 14 Paavilainen Jorma, Suomi 43
- 15 Velimirovic Milan, Serbia 42,5

KILPAILUTEHTÄVÄT:

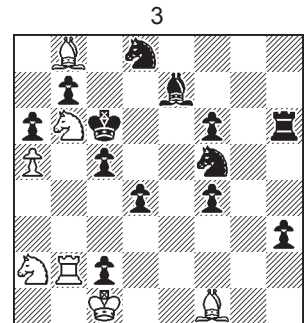
2 #

9+9

3 #

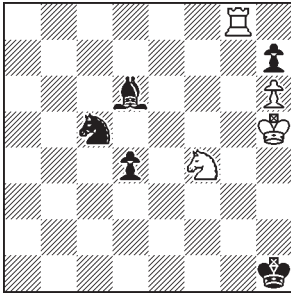
5+11

4 #

6+14

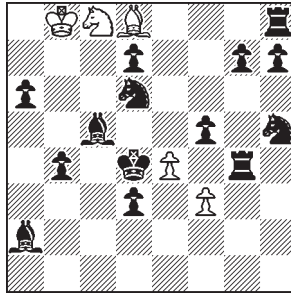
4

Voitto

7+5

5

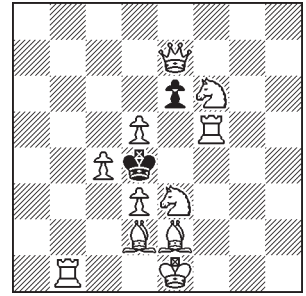

a#5

2 ratk.

4+15

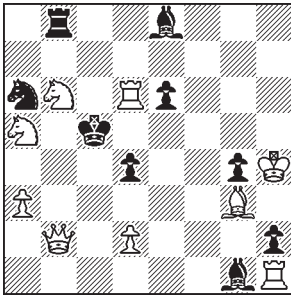
6

i#3

10+15

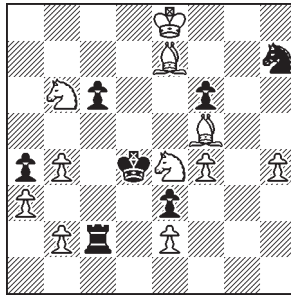
7

2 #

10+7

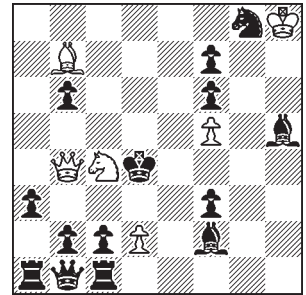
8

3 #

10+9

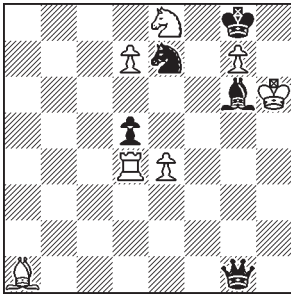
9

6 #

7+13

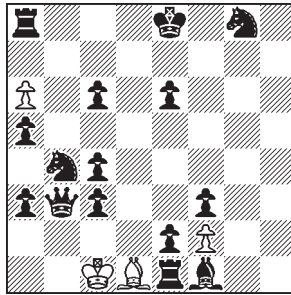
10

Voitto

4+5

11

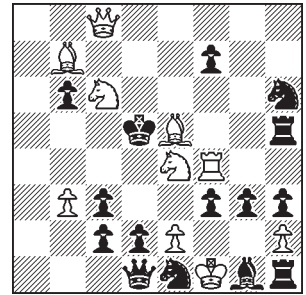

a#3

2 ratk.

5+14

12

i#5

11+2

RATKAISUT (pisteet sulussa):

1) C. Wiedenhoff, *Urania* 1980, erik.palk.
 1. Tc2/Tc3/Tf6/Tg6/Tf7? Lf4/Lg5/Ld2/Le3/
 Kd5!
 1. Tg7! (5)

2) V. Rudenko, *Sächsische Zeitung* 1983,
 2. kum.

1.Lb4! uhk. 2.Rc2 (1)
 1.- Rec6 2.Rf3 (1)
 1.- Rac6 2.Rb3 (1)
 1.- Tc6 2.Rf5 (1)
 1.- Rxd3+ 2.exd3+ (1)

3) J. Künzelmann, *Sächsische Zeitung*

1984, 1. palk.

1.Lb5+? axb5 2.Rb4+ cxb4 3.Txc2+ Lc5!
1.Lc4? Re3!; 1.Ld3? Rg3,Rd6!
1.Le2! Rh4 2.Ld3 f5 3.Lc4 Td6 4.Lb5+
axb5 5.Rb4+ (5)

4) H. F. Moxon, *British Chess Magazin* 1952

1.Tg4 (1) d3 2.Th4+ Kg1 3.Rxd3 (1) Rxd3
4.Td4 Rf4+ 5.Kg4 Lf8 6.Kxf4 (1) Lxh6+
7.Kf3 (1) Lf8 8.Kg3 Kf1 9.Tf3+ (1) +-

Tehtävää epäillään sivuratkaisuvaksi ja siitä on tehty protesti, jonka kohtalo selvää myöhemmin.

5) K. Ewald, *Die Schwalbe* 1996

1.Lg8 exf5 2.Kd5 Lf6 3.Tc4 Re7# (2.5)
1.Rb5 f4 2.Lf8 Rd6 3.Rc3 Lb6 # (2.5)

6) L. Knotek, *Lidove noviny* 1925, 2. kum.

1.Lb4! exd5 2.Kd1 dxc4 3.Lc5+ Kc3 4.Kc1
cxd3 5.Ld1 (1)

1.- e5 2.Lc5+ Kc3 3.Kd1 e4 4.Kc1 exd3
5.Ld1 (1)

1.- exf5 2.Rh5 f4 3.Dg7+ Kxe3 4.Td1 f3
5.Lf1 (1.5)

1.- Kxe3 2.Lc3 e5 3.Tf1 e4 4.Le5 exd3
5.Ld1(1.5)

7) G. von Düben, *British Chess Magazin* 1890, 1. palk.

1- d3/Lb5/Rc7/Rb4 2.De5/Rb3/Db4/Dxb4#
1.a4! (5)

8) M. Havel, *Ceske Listy Sachove* 1899

1.Kb5! uhk. 2. Da4+ (1) d4/Kf3 3.Da8/Rg5#

1.- f4 2.Rg3+ (1) Kd4/fxg3 3.Dxa1/Dg4#

1.- e2 2.Dxe2+ (0.5) Kd4 3.Dd3#

1.- Kd4 2.Dxa1+ (0.5) Ke4 3.Rg5#

1.- d4 2.Kc4 (1) uhk./e2 3.Ld3/Dxe2#

1.- Rc2,b3 2.Dc2+ (1) Kd4 3.Dd3#

9) N. Beltschikow & L. Makaronez, *Schachmaty SSSR* 1978, 3. palk.

1.Lc6! uhk. 2.Dd6+ Kxc4 3.Dd5+ (1) Kb4
4.Db5#

1.- Kd3 2.Rxb2+ Ke2 3.Lb5+ (1) Ke1 4.d4#
1.- a2 2.Dd6+ Kxc4 3.Da3 (1) Ld4 4.d3#

1.- Re7 2.Dc3+ Kc5 3.Rxa3+ (1) Kd6
4.Rb5#

1.- Lg3 2.Dxb6+ Kd3 3.De3+ (0.5) Kxc4
4.Dc3#, 2.- Kxc4 3.Db5+ (0.5) Kd4 4.Dd5#

10) G. Slepyan, *Zvyazda* 1994, palk.

1.Rf6+ Kf7 2.d8R+ Kxf6 3.Td1+ (1) d4
4.Tf1+ (1) Rf5+ 5.Txf5+ (1) Lxf5 6.Lxd4+
(1) Dxd4 7.e5+ Dxe5 8.g8R# (1)

11) J. Varga, *Die Schwalbe* 1997

1.0-0-0 a7 2.Kb7 a8R 3.Ka6 Rb6 4.Kb5
Rd5 5.Ka4 Rxc3# (2.5)

1.Rd5 a7 2.Db8 axb8D+ 3.Kd7 Kb1 4.c5
Ka2 5.Kc6 La4# (2.5)

12) H. Moser, *Die Schwalbe* 1995

1.Th4! uhk. 2.Rd4+ Kxe5 3.Rxf3+ (1) Rxf3#

1.- Txb4 2.Dd7+ Kxe4 3.Dd3+ (1) Rxd3#

1.- Rg4 2.Dd7+ Kxe4 3.Dd3+ (1) Rxd3#

1.- Txe5 2.Dd8+ Ke6 3.Rd4+ (1) Lxd4#

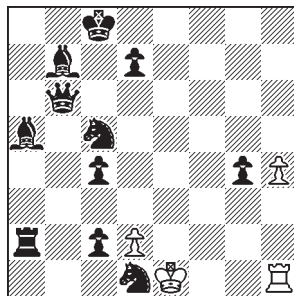
1.- Tf5 2.Rd8+ Kxe5 3.Dc3+ (1) Ld4#

Paha pähkinä 26

Vähän muuta pureskeltavaa apumattien ystäville / Something else for helpmate fans to chew on.

M. McDowell

3. main. *The Problemist* 1983

a#4

4 + 11

Ratkaisu / Solution to Paha pähkinä 25:

1.Dd3 Tf2 2.exf2 Lg3 3.Ke3 Lh4 4.Ld4
Lg5#

1.Ld6 Lf4 2.exf4 Kg7 3.Ke5 Kf7 4.Dd4
Tg5#

Do you have your own favourite 'pähkinä' problem? Why not share it with us? Send it to Neal Turner and it may appear in this column.

FIDE-albumin 2004–2006 tehtävien keruu

FIDE:n tehtävätoimikunta on julkaissut kutsun FIDE-albumin 2004–6 tehtävien keräämiseksi. Laatijoita pyydetään lähettämään korkeatasoiset vuosina 2004–2006 julkaistut tehtävänsä. Niiden laatijoiden, jotka ovat tänä aikana julkaisseet runsaasti tehtäviä, tulee itse valita niistä vain parhaat.

Suljetuissa kilpailuissa (esim. erilaiset teema-, juhla- tai muistokilpailut tai laadintaottelut) ratkaisevaa on tuomion julkaisemisen aika, ei tehtävien lähetysaika.

Jokaisesta tehtävästä on oltava viisi samanlaista kappaletta, kokoa A5 (155 x 210 mm), joissa on kuvio, vaatimus, laatijan täydellinen nimi ja osoite, alkuperäisen julkaisun tiedot julkaisuvuosineen, mahdollinen sijoitus kilpailussa sekä tehtävän täydellinen ratkaisu. Tarvittaessa ratkaisua voi jatkaa eri paperille (ei kääntöpuolelle!), mutta laatijan nimi ja po. tehtävän kuninkaiden ruudut on kirjoitettava silloin tälle toiselle paperille.

Tehtävät on lähetettävä (postileiman päiväys) viimeistään **31.12.2007** tehtäväryhmän johtajalle, osoitteet alla. Sähköposti ei kelpaa.

Lisäohjeita:

- Laatijoita kehoitetaan numeroimaan kussakin ryhmässä tehtävänsä mieleiseensä paremmuusjärjestykseen (paras ensin). Tämä helpottaa tuomareiden työtä ja voi koitua myös laatijoiden eduksi.

- Toisen laatijan puolesta tehtäviä lähetettäessä on oltava tämän toisen henkilön lupa

- Lähdetietojen on oltava mahdollisimman tarkkoja: lehden numero, tehtävän järjestysnumero yms.

- Tietokonetarkastuksen läpäissyt tehtävä merkitään "C+"

- Harvinaiset satuehdot on selitettävä

2-siirtoiset – Johtaja: Udo Degener, Stephensonstr. 47, D-14482 Potsdam, Germany. **Tuomarit:** Vasyly Dyachuk, Marjan Kovacevic, Paz Einat.

3-siirtoiset – Johtaja: Don Smedley, The

Bungalow, Posey Lane, Aston on Trent, Derby DE72 2DT, England. **Tuomarit:** Hans Peter Rehm, Viktor Melnichenko, NN.

Monisiirtoiset – Johtaja: Aleksandr Feoktistov, pos. Juzhni a.16 kv. 67, Domodovskiy r-n, Moskovskaya obl., 142060 Russia. **Tuomarit:** Bo Lindgren, George Georgopoulos, Martin Hoffmann.

Lopputehtävät – Johtaja: Harold van der Heijden, Michel de Klerkstraat 28, NL-7425 DG Deventer, Netherlands. **Tuomarit:** Nikolai Kralin, Pauli Perkonaja, Yochanan Afek.

Apumatit, 2-siirtoiset – Johtaja: Ivko Janevski, Pos fah 163, 91480 Gevgelija, Macedonia. **Tuomarit:** Valery Gurov, Harry Fougiaxis, Franz Pachtl.

Apumatit, 2,5-siirtoiset ja pitemmät – Johtaja: Günter Büsing, Weidener Str. 8, D-81737 München, Germany. **Tuomarit:** Christopher Jones, Boris Shorokhov, Lennart Werner.

Itsematit – Johtaja: Frank Müller, Zum Buchenwald 5, D-83122 Samerberg, Germany. **Tuomarit:** Aleksandr Azhusin, Miodrag Mladenovic, Alexander Mikholaip.

Satutehtävät – Johtaja: Juraj Lörcinc, ul. CSA 333/27, SK-018 41 Dubnica nad Váhom, Slovakia. **Tuomarit:** Hans Gruber, Tadashi Wakashima, John Rice.

Retro – Johtaja: Gerd Wilts, Falkenstr. 2a, D-81541 München, Germany. **Tuomarit:** Reto Aschwanden, NN, NN.

Suomalaisten tehtäväehdokkaiden yhteislähetyksestä lisätietoa myöhemmin.

FIDE-albumitilanne

Albumi 1998–2000: Odotetaan painosta. Piti ilmestyä jo viime vuoden lopussa.

Albumi 2001–2003: Tuomittavana.

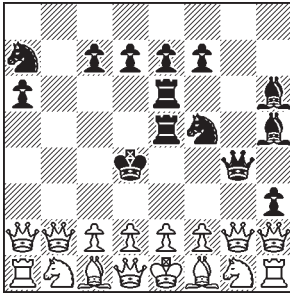
Muut albumit: ST:ltä on vielä saatavissa joitakin aikaisempia albumeja sekä uusia että käytettyinä. Tiedustelut kirjastonhoitajalle: Neal Turner, Vanha Hämeenkylläntie 26 A, 00390 Helsinki, sähköposti nealturnerfinland@hotmail.com

SimoYlikarjulan 60-vuotiskilpailun tuomio

Lämmin kiitos ST:lle kilpailun järjestämisestä juhluvuoteni merkeissä. Kilpailuun osallistui kaikkiaan 13 satutehtävää, jotka sain nimettömänä luottamusmiehen Kenneth Soljalta.

Tehtävät kattoivat melko hyvin satutehtävien kirjoa niin vaatimusten kuin satunappuloidenkin osalta. Excelsior tosin rajoittaa jonkin verran mielikuvituksen lentoa satushakissakin. Jokainen tuomio on luonnollisesti hyvin subjektiivinen. Olen jättänyt sijoittamatta lähinnä sellaisia tehtäviä, joissa ratkaisu on melko konemainen. Monet lisävaatimukset eivät välttämättä nosta tehtävien tasoa vaan pikemminkin päinvastoin. Osa tehtävistä on tarkistettu tietokoneella. Satutehtävien kohdalla kaikkia tehtäviä ei kuitenkaan luonnollisesti voida tarkistaa vedenpitävästi. Oma lukunsa on, että excelsior-tehtäviä on tehty ja tehdään niin runsaasti, että edeltäjien saattaa löytyä.

Palkinto Per Olin, Espoo

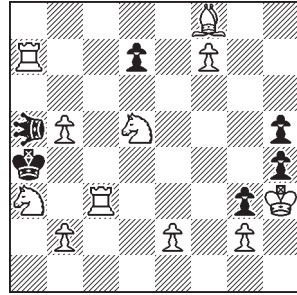

25,5 siirron johtopeli 16+14

Varsinkin venäläiset retrotehtävien huipulaatijat ovat ahkeroineet sellaisten johtopelien kimpussa, joissa on monia korotuksia. Yleensä johtopelitehtävien suurimpana akilleen kantapäänä ovat edeltäjien lisäksi tehtävien sivuratkaisut.

4 D-korotusta johtopelissä on mainio saavutus. 25,5 siirron jälkeen 1. ja 2. rivi ovat valkean miehittämät. Tämä ratkaisu kannattaa pelata laudalla ja ihmetellä. Mainio tehtävä.

1. kunniamaininta Unto Heinonen, Helsinki

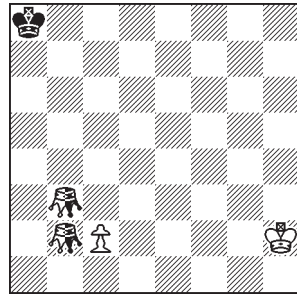

#7 Anti-Kirke (Calvet) 11+6
Tasahyppääjä (Equihopper) a5

Antikirke-tehtävät, joissa lyövä nappula syntyy uudelleen, ovat olleet jo pitkään yleisiä. Mikäli jälleensyntymisruutu on miehitty, lyönti on laitton. Calvet-tyyppisissä on sallittua lyödä omalle jälleensyntymisruudulle.

Tasahyppääjä (Equihopper) hyppää sellaisen nappulan yli, joka on tarkalleen lähtö- ja tuloaruuden puolivälissä. Todella miellyttävä tehtävä. Asiaan kuuluu tietysti, että viides korotus tapahtuu tasahyppääjäksi.

2. kunniamaininta Teppo Mänttä, Pori

a) 8# pisinsiirotonen 2+1+2
b) 8= pisinsiirotonen
neutraalit heinäsiirkat b2+b3

Pisinsiirotonen matti- ja pattitehtävä neutraalein heinäsiirkoin.

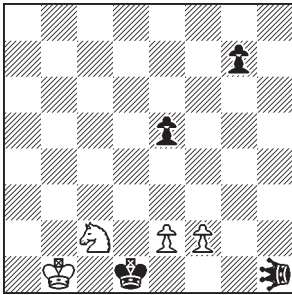
Viehättävä vähänappulainen asema

haastaa ratkaisemaan. Erityisesti miellyttää sekä alkusiirtojen että korotusruutujen erilaisuus.

Helsingissä joulukuun 6. päivänä 2006

Simo Ylikarjula

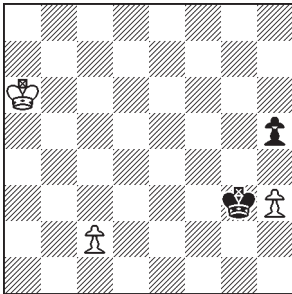
1. maininta
Unto Heinonen, Helsinki

a#6 b) se2→e3 4+4
Kulkusirkka h1

Neljä excelsioria ilmapavassa tehtävässä. Kulkusirkkahan hyppää vastapuolen nappulan takana olevaan tyhään ruutuun lyöden pukkina toimineen nappulan. A-muodon vähäeleinen muuttaminen b-muodoksi korostaa tehtävän merkitystä.

2. maininta
Henry Tanner, Helsinki

a#21 3+2

Kirke, kaksoispisinsiirtoinen

Kaksoispisinsiirtoinen kirke ei ole kovin tavallinen vaatimus.

Vähänappulainen tehtävä on korrekti ja eniten ihmyttääkin siirtojen yksimäärisuus. Vaikka tehtävään sisältyy vain yksi korotus, ilmavuus ja ratkaisuun vaikeus puhuttelevat.

Huomautukset luottamusmiehelle viimeistään 31.5.2007 osoitteella Kenneth Solja, Raappavuorenreuna 8 E 75, 01620 Vantaa

Tehtävien ratkaisut:

Olin: 1. h4 Rh6 2. h5 Rf5 3. h6 Sc6 4. hxg7 h5 5. g8D Th6 6.Dg3 Te6 7.Dh2 Lh6 8.g4 Kf8 9.g5 Kg7 10.g6 Kf6 11.g7 h4 12.g8D h3 13.Dg2 Dg8 14.a4 Dg3 15.a5 Ke5 16.a6 Kd4 17.axb7 a6 18.b8D Ra7 19.Db3 Tb8 20.Da2 Tb5 21.b4 Tbe5 22.b5 Lb7 23.b6 Lf3 24.b7 Lh5 25.b8D Dg4 26.Db2

Heinonen: 1. Rb1! d6 2. Rb4 d5 3. Ld6 d4 4. Lc7 d3 5.e3 d2 6.Rd5 6. - d1R 7. Lb8 Rf2# 6. - d1L 7. b3+ Lxb3(Lc8)# 6. - d1T 7. Txa5+(Ta1) Th1# 6. - d1D 7. Lxa5+(Lc1) Dh1# 6. - d1E 7. e4 Exf7(Ef1)#

Mänttä: a) 1.c3! nHd4 2. c4 nHd5 3. c5 nHb6 4. c6 nHb7 5. c7 nHd8 6. c8D+ nHb8 7. Dc4 nHb6 8. Da6#

b) 1.c4! nHd5 2. cxd5 Kb7 3.d6 nHb8 4. d7 nHb6 5. d8D nHb8 6. De8(!) nHf8 7. De6(!) Ka8 8. Db6=

Heinonen: a) 1. g5 f4 2. g4 fxe5 5. g1R e8Ks 6. Rxe2 Kxe1#

b) 1. g5 f4 2. g4 fxe5 5. g1Ks e8D 6. Ksxd4 De1#

Tanner: 1. Kf4 c4 2. Ke5 Kb7 3. Kd6 Ka8 4. Kc7 Ka7 9. Kh2 Kf2 10. Kh1 Kg3 11.h4+ Kf4 12. Kg2 Ke3 13. K*h3(sh2) Kf2 14. Kg4 Kg1 15. Kf3 c5 16. Ke2 c6 17. Kf3 c7 18. Ke2 c8R 19.Kf3 Rd6 20. Kg4 Re4 21. Kh3 Rf2# (ihanne-#)

Kevätpäiväkutsu

Kevätpäivät pidetään 31.3.-1.4. Espoossa, aikaisemmista tapaamisista tutulla Nuuk-sion ulkoilumajalla Brobackassa. Ohjelmassa on pikalaadintaa, ratkaisemista, esitelmää ym. Sauna on lämpimänä lau-antaina, ruoka on edullista ja seura hyvää. Päivien hinta on täysihoidolla 35 EUR. Ilmoittautumiset viimeistään 26.3. puheenjohtajalle.

Hannu Sokka 60 vuotta

Turkulainen Hannu Sokka täytti 2.3.2006 60 vuotta. Hän on harrastanut tehtäväshakkia jo vuosikymmeniä, ensimmäinen tehtävä julkaistiin vuonna 1964 ja laadukas tuotanto jatkuu yhä. Hannu ei päästä käsistään puolivalmista, vaan hioo usein kunnianhimoisia ideoitaan huolella. Miellisiä laadinta-alueita ovat satutehtävät, apu- ja itsematit, mutta myös matti- ja lopputehtävät ovat luontevia laadinnan kohteita. Yksi kiinnostuksen kohde on ennätystehtävät.

Turun tehtäväshakkiosaston toiminnassa Hannu on ollut mukana alusta lähtien. Nykyisin Turussa on melko hiljaista, mutta uusi kukoistus on toivottavasti vielä tulossa. Hannu on lehtemme apumatti-toimittaja sekä Suomen Shakin tehtäväpalstan ratkaisutoimittaja. FIDE-albumipisteitä hänellä on 1,50.

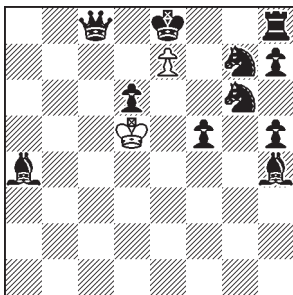
Kansitehtävämme esittää sekä mustan että valkean temposiirron miniatyyrisä. Ratkaisu: 1.Rb6 Re5 2.Tg4 Ke7! 3.Ra8 Kd7 4.Lf1! Rc6#

Toinen näyte, yhteistehtävä toisen turkulaisniekan kanssa, esittää sievästi täyskorotuksen:

Unto Reunanen & Hannu Sokka

4. kunniamaininta

1. Klein-Winsener Rochade-TT 04/1981

a#3 2.1... 2+11
b) mRg6→g5

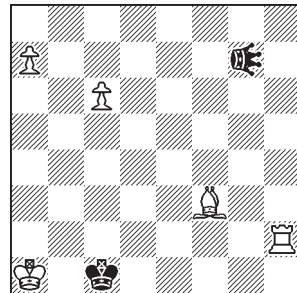
- a) 1.Rf8 exf8D+ 2.Kd7 Df6 3.Te8 Dxd6#
1.Dd8 exd8R 2.0-0 Rf7 3.Rh8 Rh6#
b) 1.Kf7 e8T 2.Kg6 Tf8 3.Kh6 Tf6#,
1.Tf8 exf8L 2.Kd8 Kxd6 3.Le8 Le7#

Hannu Sokka 60 JT

ST julistaa kansallisen Hannu Sokka 60 vuotta -juhlakilpailun. Teemana ovat siirtoluvultaan ja vaatimukseltaan vapaat kulkusirkkatehtävät. Kulkusirkka liikkuu kuningattaren linjoilla siirtyen pukkinappulan yli ensimmäiseen vapaaseen ruutuun kuten tutumpi satunappula heinäsiirkka, mutta lyö pukkinappulansa.

Muut satunappulat ovat sallittuja, samoin eri satuehdot. Tehtävien on oltava tarkistettavissa nykyisin käytössä olevilla tietokoneohjelmilla. Esimerkki:

Hans Gruber & Dieter Linden Sachová Skladba 1987

3#

5+2

Kulkusirkka g7

- 1.c7! (2.c8D#) KSxc7-b7 2.a8KS KSxf3-g2
3.KSxg2-h1#

Juhlija toimii tuomarina, raha- ja kirjapalkinnot tehtävien tason mukaan. Tehtävät 7.7.2007 mennessä luottamusmiehelle: Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku. Luottamusmiehen kautta voi myös pyytää tuomarilta tarkennuksia sallittuihin satuvaatimuksiin ja -nappuloihin.

Tuomarinititys

Kauko Virtanen tuomitsee Risto Pohjosen muistokilpailun.

Kenneth Solja 50 vuotta

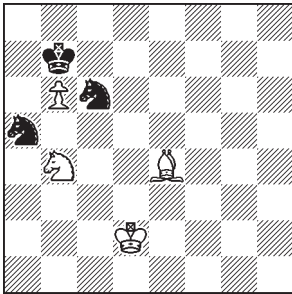
Vantaalla nykyisin asuva Kenneth Solja täytti 50 vuotta 9.1.2007. Hän on tehtävähakissa kansallinen tehtävätuomari pätevyysalueenaan apumatit, lisäksi pelishakissa kansainvälinen tuomari.

Hän on julkaissut vuonna 1993 tehtävistäään kokoelman The Highlander. Episode One: Helpmates and Fairies. Kuten siitäkin kirjasta ilmenee, ovat apumatit erityisesti Kennethin sydäntä lähellä, niiden laadinnan lisäksi hän on kunnostautunut apumattikilpailujen tuomarina sekä kotimaassa että kansainvälisissä kilpailuissa.

Kansainvälisissä tehtäväkongresseissa Kenneth on osallistunut muun muassa toimikuntien työhön sekä ratkaisukilpailujen järjestelyihin. ST:ssä hän on toiminut vuosikausia aktiivisesti, sekä johdokunnassa että kilpailujen luottamusmiehenä.

Laadinnasta näyte sekä alla että vieresellä palstalla:

Kenneth Solja 60 Scacco 06/1987

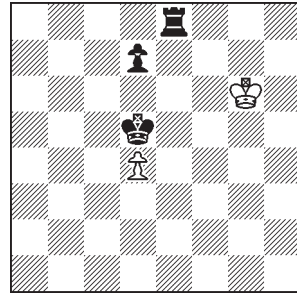
a#2 3.1.1.1. 4+3

1. Ka8 Sd5 2. Sb8 Sc7#
1. Kb8 b7 2. Sa7 Sa6#
1. Kc8 Sxc6 2. Sb7 Lf5#

Kenneth Solja 50 JT

ST julistaa kansainvälisen Kenneth Solja 50 vuotta -juhlakilpailun. Kilpailun teemana ovat monisiirtoiset, vähintään nelisiirtoiset apumatit. Satutehtävät eivät ole sallittuja. Juhlija itse tuomitsee, esimerkkinä hänen oma tehtävänsä:

Kenneth Solja 1. kunniamaininta Timo Sarvela 70 JT 1979

a#4 2+3
b)vKg6→h6

- a) 1.Kd6 d5 2.Te6+ dxe6 3.Ke7 exd7 4. Kf8 dxe8D#
- b) 1.Ke6 d5+ 2.Kf7 d6 3.Te7 dxe7 4.Kg8 e8D#

Tehtävät 31.12.2007 mennessä luottamusmiehelle:

Neal Turner, Vanha Hämeenyläntie 26 A, FI-00390 Helsinki, Finland, email: nealturnerfinland@hotmail.com

To celebrate the 50th birthday of Kenneth Solja, Suomen Tehtäväniekat announces an international composing competition for moremove helpmates, i.e. helpmates in at least four moves. Judge: Kenneth Solja, money and book prizes.

Entries at the latest on December 31, 2007, to:

Neal Turner, Vanha Hämeenyläntie 26 A, FI-00390 Helsinki, Finland, email: nealturnerfinland@hotmail.com.

ENSIPAINOKSET - ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laatioita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Mikael Grönroosille; apumatit Hannu Sokalle; lopputehtävät, itsematit, satushakki- ja shakkimatemaattiset tehtävät Joose Norrille. Myös ratkaisut ja kommentit tulee lähettää vastaavien osastojen toimittajille.

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutususta, **e** taas esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Niitä ei tarvitse ilmoittaa ratkaisuisissa. Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tourneys of ST. Composers are requested to send their original compositions to the individual editors: Direct mates to Mikael Grönroos; Helpmates to Hannu Sokka; Studies, Selfmates, Fairies and Mathematical Chess Problems to Joose Norri. Also all solutions and comments should be sent to the appropriate editors.

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. You need not give tries & setplays in your solutions. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (= helpmate in two with setplay).*

Piece abbreviations in Finnish are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

MATTITEHTÄVÄT - DIRECT MATES

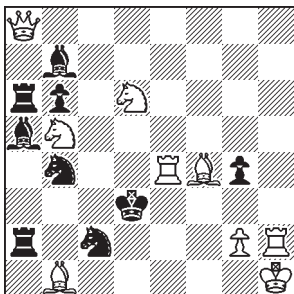
Mikael Grönroos, Savenottotie 10 C 8, 65280 Vaasa (mikael.gronroos@fimnet.fi)

Tuomarit - Judges: 2# 2007-2008: **NN**, 3# 2006-2007: **NN**, n# 2006-2007: **NN**

Tällä kertaa on taas vähemmän tehtäviä tarjolla, minkä vuoksi sovitan mukaan oman tekeleeni. En saanut korrektaa tehtävää Hanneliuksen muistokilpailuun, mutta tällainen syntyi myöhemmin. Alkusiirto paistanee silmiin, joten koettakaa löytää ne kaksi teemahoukutususta. Paulin tehtävän esikuva on julkaistu Helsingin Sanomissa 7.2.1932, joten siitä tulee kuluneeksi 75 vuotta. Asiasta lähemmin vielä ratkaisujen yhteydessä. Kozdon jatkaa monisiirtoislinjallaan. Hyviä mattitehtäviä kaivataan edelleen Suomen mattitehtävätason nostamiseksi!

3035. Mikael Grönroos

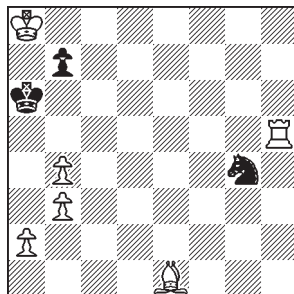
Vaasa

3036. Pauli Perkonoja

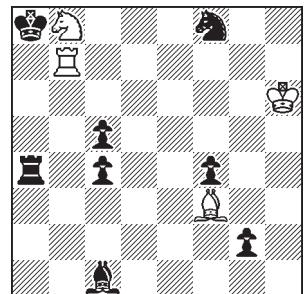
Turku

(Yrjö Pukkilan mukaan)

3037. Baldur Kozdon

DEU

MATTITEHTÄVÄENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 4-5/2006

2997. Spåre 1.Rg4? sp. L~/Lf3 2.DxL/Re3# 1.-Le4! **1.Rf3!** (2.Rh4#) 1.-Lxf3/Kxf3 2.Dh3/0-0#.

2998. Rossomakho 1.Lf3? (2.Le1, Lg5#) 1.-Th8!, 1.Lh5? (2.Le1, Lg5#) 1.-Lg4! **1.Ld1!** (2.Dxc2#) 1.-cxd1D/cxd1R/Kxd1 2.Lg5/Le1/De2#. Hauska! (AHa)

2999. Hurme 1.-fxe4 2.Lc4#A, 1.-Rxc6b 2.Dxc6#; 1.Tee2? (2.Lc4#A) 1.-Dxh6a (Dg6, Dg4) 2.Te5# B, 1.-Dc3, Df6 2.Dh1# C, (1.-Dd4/Ld6/Lf6/Re6/Rg6 2.Rxe7/Dxd6/Tc5/Dxe6/Dh1#), 1.-Rxc6! b; **1.Dh1!** C (2.Te5#B) 1.-Rxc6b 2.Lc4#A, (1.-fxe4 2.Dxe4#). Pseudo leGrand Dombrovskis efektein, Wagingenin 2006 pikalaadintateema (laatija). Kannattaa tutkailla lähemmin! (MG)

3000. Janevski 1.-Tc1 2.??; 1.Rc~? (2.Dc4#) Lxd5!, 1.-Tc1 2.Dxc1#; 1. Rb6! (2.Dc4#) Tc7!, 1.-Lxd5 2.Rxd5#; 1.Re3! (2.Dc4#) dxe5!, 1.- Tc1 2.Reg2# (2.Dc1?),

1.- Lxd5 2.Rxd5#; **1.Rd2!** (2.Dc4#) 1.-Tc1 2.Rhg2# (2.Dc1?), 1.-Lxd5/Tc7/dxe5 2.Rg6/Txb4/Lxe5#. Valkean jatkettu puolustus ja matinmuutokset korjaavissa siirroissa (laatija). An excellent problem with clear tries (RL). Modernia monivaiheajattelua! (MG)

3001. Spåre 1.Te5! (2.Re2 R~ 3.Rd4#, 2.Rb5 R~ 3.Rd4#) 1.-Ra1, Ra3, Rd4 2.Te1; 1.-Re1, Rb4 2.Rb1; 1.-Re3 2.Lxe3; 1.Tb1? (2.Tf1#) 1.-Re3! Kauniita mattikuvia! (AHa).

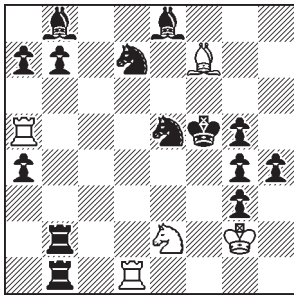
3002. Hurme & Perkonjoja 1.Dc6! (2.Te7 3.Dxg6#) 1.-Lb4 2.Lxa2! ~/Re3 3.D(L)xd5#/Tf4#, 1.-Lc5 2.De8! ~/Td5~ 3.Dxg6#/Txe5#, 1.-L(R)d6 2.Dc4 ~/Td5~/Rb2, Rc5 3.Dd3#/Dxd4#/Rxc3#, 1.-Lg7 2.Dxa4! ~(Td5~/)Tc5 3.Rxc3#/Dxd4# (1.-d3 2.Te3+! Kf5/Rxe3 3.Tf6#/Lxd3#). Loistotehtävä(HK). Suhteellisen vaikea! (AHa). Myös tässä on tutkailemisen paikka! (MG)

APUMATIT - HELPMATES

Hannu Sokka, Kastuntie 47 B 20, 20300 Turku (hannu.sokka@lumonetti.fi) **NEW!**

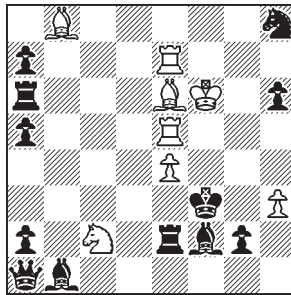
Tuomarit - Judges: a#2/h#2 2007-2008: **NN**, a#3/h#3 2006-2007: **Ilja Ketris**, a#n/h#n 2006-2007: **NN**

3038. Christer Jonsson & Rolf Wiehagen
SWE/DEU

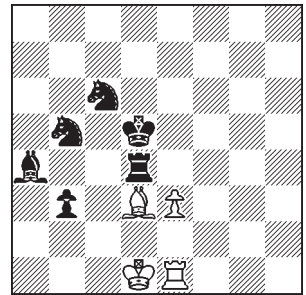
a#2 2.1.1.1. 5+14

3039. Francesco Simoni
ITA

a#2 b) vRc2→c4 8+12

3040. Leonid Makaronez
ISR

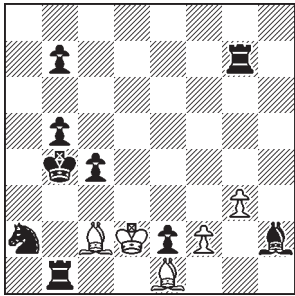
a#3 2.1.1.1.1. 4+6

ST:N RATKAISIJOILLE / DEAR SOLVERS

ST-lehden ensipainosten ratkaisijat saavat jokaisesta 500 pisteen ylityksestä pienehkön tehtäväopuksen. Ota yhteys kirjastonhoitaja Neal Turneriin, osoite Vanha Hämeenyläntie 26 A, 00390 Helsinki (nealturnerfinland@hotmail.com).

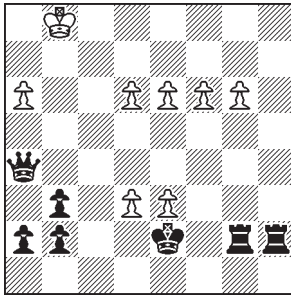
Each time a solver reaches 500 pts, he is entitled to a chess problem booklet, usually published by ST. Please, contact our librarian Neal Turner (address above).

3041. Toma Garai
USA

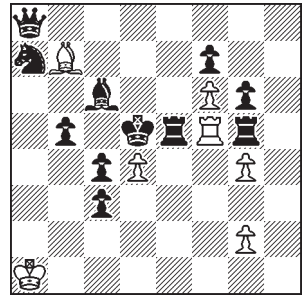
a#3 2.1.1.1.1.1. 5+9

3042. Christer Jonsson
SWE

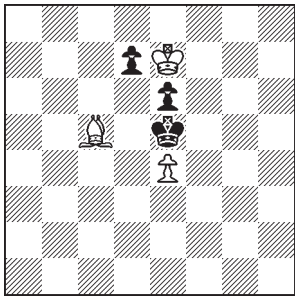
a#3 5.1.1.1.1.1. 8+7

3043. Christopher Jones
GBR

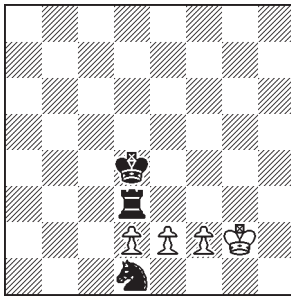
a#3 2.1.1.1.1.1. 7+11

3044. Unto Heinonen
Helsinki

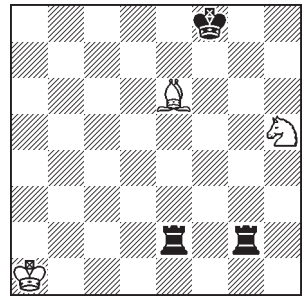
a#5 3+3

3045. Henry Tanner
Helsinki
omistus Kenneth Solja 50

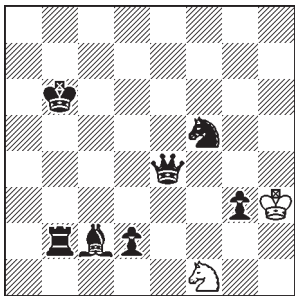
a#5 b) mRd3 4+3

**3046. Steven B. Dowd
& Mirko Degenkolbe**
USA/DEU

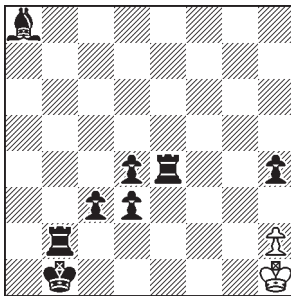
a#6 2.1.1... 3+3

3047. Unto Heinonen
Helsinki

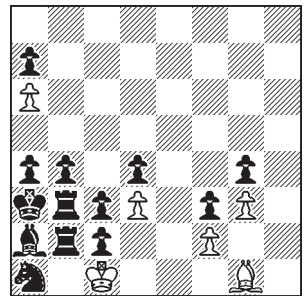
a#6 2+7

3048. Jorma Pitkänen
Lahti

a#7 2+8

**3049. Steven B. Dowd
& Marko Ylijoki**
USA/FIN

a#16 6+13

APUMATTIENSIPAINOSTEN RATKAISUT ST 4-5/2006

3003. Spåre a) 1.La1 Ta5 2.Lc3 Td5# b) 1.Lh8 Rfe4 2.Le5 Td2# c) 1.Lb8 Rde4 2.Le5 Ta4# d) 1.La2 Rg3 2.Lc4 0-0-0#. d) noin helpponäkoinen, mutta hiivatin vaikea (PV). Hieno, omaperäinen luomus; tehtävän idea lieventää muutoksen erilaisuutta (UH). Suhteellisen vaikea (AH).

3004. Dikusarov a) 1.Ta2 Lf5 2.Tb2 Rxc3# b) 1.Ta2 Le5 2.c2 Red2#. Kiintoisa, mutta sama as vahinko (AH).

3005. Tompuri 1.Kb1 Lxe5 2.La1 Kxd2# 1.Lb2 Kc2+ 2.Lc1 Lxe5#. Helppo, toki hauska (AH).

3006. Jonsson 1.Rd6 Tb4 2.f5(f6?) Rd3# 1.f6(f5?) Re2 2.Tb4 Tc6#. Reciprocal play and nice moves by bP (UH). Kevyen hienostunut taidonnäyte (CS).

3007. Dikusarov 1.Lc7 Lb7 2.Ld6+ Lxc8# 1.Te4 Tg5 2.Te5+ Txg6# 1.Rd6 Kxd1 2.Dd7 Ld5#.

3008. Dikusarov 1.bxc2 La4 2.c1L Ld1# 1.cxd3 Lb5 2.dxc2 Le2# 1.dxe4 Lc6 2.exd3 Lf3# 1.exf5 Ld7 2.fxe4 Lg4# 1.Rf7 Lxf7 2.Th7 Lxg6#. Hauska ja simpeli (HK). Interesting game wh. Bishop (RL). Poikkeava ratkaisu piristää (AH).

3009. Jonsson 1.Tc6 Td5 2.Td6 Lg7 3.Ld7 Te5# 1.Td5 Lc5 2.Tf5 Lf8 2.Tae5 Td6#. Fine; reciprocal play with switchbacks, echo mates (UH). Hyviä paluusiirtoja (AH). Lxc5 tuntuu karkealta kun muu kokonaisuus on hieno (CS).

3010. Heinonen a) 1.c3 Rxc3 2.Df4 Re4 3.Ld4 Te8# b) 1.c5 Rxc5 2.Tf6 Re6 3.Dd6 Te2#.

3011. Heinonen 1.Lc1 Lh8 2.Lf4 Re5

3.Kd4 Kg7 4.Kxe5 Kg6# 1.La3 Le5 2.dxe5 Ke8 3.Kd6 Rd4 4.Lc5 Rb5#. R:n uhraamisen tapa pani raapimaan päätä (AH).

3012. Pitkänen 1.Kb6 Lb4 2.axb4 Rd3 3.Ka5 Rxb4 4.b6 Rc6# 1.b4 Rc4 2.b5 Rxa5 3.Kb6 Lg5 4.Kxa5 Ld8#. Hyvä (AH).

3013. Pitkänen & Ylijoki 1.-exf5 2.Rh7 f6 3.g1L f7 4.Ld4 f8R 5.Lg7 Rg6# 1.-e5 2.Lc4 exf6 3.Lf1 f7 4.g1T f8D+ 5.Tg8 Dh6#. Helppoudesta huolimatta viehättävä (AH). Viihdyttävä (CS).

3014. Wiehagen & Degenkolbe 1.Lxb3 cxb3 2.c2 Rxc2 3.Ke5 Ra3 4.Kd4 Lc2 5.Kc3 Rb5# 1.Lxb3 La2 2.La4 Rb3 3.Ld7 exd7 4.e5 d8D+ 5.Ke6 Rd4#. Ehkäpä vaikein, sillä yritin takarivimattia (HK).

3015. Dikusarov a) 1.Dd8 Kg2 2.Lb7+ Kf1 3.Da8 Kxe2 4.Lb8 Lh2 5.f1L Kxd1 6.La6 Lg1# b) 1.Dg2+ Kxg2 2.Re3+ Kxf2 3.Lb7 Kxe3 4.Tc8 Kd4 5.Ta8 Kc5 6.Lb8 Kb5#. Risaista eikä kovin nättiä, mutta vaikeahko (HK). Enough difficult and rather "heavy" (RL). New and old in a suitable packet (UH).

3016. Ylijoki 1.-Txa3 2.bxa3 b4 3.axb4 a5 4.b3 a6 5.bxc2 a7 6.c1L a8D 7.Lg5 Dh8# 1.-Tb2 2.cxb2 c4 3.a2 c5 4.a1D c6 5.Dxa4 c7 6.Db5 c8D 7.Dg5 Dh8#. Elegant (RL). Eniten ilahduttaa Zilahin johdonmukainen toteutus (UH). Idea ei uusi, mutta hyvin toteutettu (AH). Yhteinen päämäärä eri korotuksien (CS).

3017. Jonsson 1.c1R Kg4 2.Rb3 axb3 3.g1L b4 4.Lc5 bxc5 5.d1T c6 6.Td7 cxd7 7.Dh7 dxe8D#. Yllättävän helppo. Kauniita korotuksia (AH). Hienona pointtina miten korotukset määräävät vK:n paikan (CS).

RATKAISUPISTEET ST 4-5/2006: 2997-3017							
	#	+=	a#	i#, satu	4-5/06	2006	YHT
Ratkaisija	6	-	48	-	54		
Antero Harju	5		40		45		5000
Arto Heimonen	6		21		27		839
Unto Heinonen			46		46		3962
Yrjö Hiltunen			38		38		4201
Hannu Kettunen	6		48		54		6088
Romuald Lazowski	6		48		54		1733
Carl-Erik Spåre			37		37		751
Pentti Vähämäki			30		30		4049

Esitoimi (II osa)

Kirjoitelmani I osassa käsittelin uussaksalaisen tehtävän rakennetta ja siihen liittyvää keskeistä terminologiaa: pääaie – koetelma – este – esitoimi – kyyditys tai vienti. Minulta jäi vielä mainitsematta se, että uussaksalaisessa käsitteistössä valmistelusommitelma (Vorbereitungskombination) tarkoittaa juuri esitoimen/esitointen ja pääaieen muodostamaa kokonaisuutta eli käytännössä samaa kuin “uussaksalaisen esitoimitehtävän ratkaisu”.

Lisäksi yritin hahmottaa käsitettä yksimääreisyys, joka tarkoittaa valkean siirtojen, erityisesti esitoimen puhdasta motiivintia.

Muuan tehtäväniekka tunnusti minulle käyttäneensä viime mainittua termiä myös merkityksissä ‘virheetön’ (tai ‘korrekti’) ja ‘duaaliton’. Kukapa voisi heittää ensimmäisen kiven? Niin epätoivottavaa kuin saman termin käyttäminen kahdessa eri merkityksessä onkin, käytännössä se ei aiheuttane sekaannusta, koska tarkoite selviää yleensä asiayhteydestä. Saksalaiselle termille “zweckrein” voisi sepittää uuden, iskevän käännösvastineen, mutta ‘yksimääreinen’ on siinäkin merkityksessään ollut käytössä jo vuosikymmeniä, niin että uuden termin ehdottaminen ei tunnu mielekkäältä.

Mitä tulee uussaksalaisen termistön suomenkielisten vastineiden syntyyn, niin Marko Ylijoki on kiinnittänyt huomioni Pentti Solan toimittamiin shakkipalstoihin *Ajan Sana* ja *Ajan Suunta*-lehdissä 1930-luvun alkupuolella. Jo niissä esiintyy usea ylläolevista termeistä. Lisäksi samoihin aikoihin teki työtään “termistökomitea”, johon kuuluivat Solan lisäksi Aleksis Rautanen, Eero Böök ja Arnold Hinds. Markon mukaan muita merkittäviä samanaikaisia termiharrastajia olivat ainakin turkulaiset Yrjö Nilsson (Iso-Puonti), Yrjö Kontuniemi ja Seppo Salmio.

Niinpä voinee turvallisesti väittää, että suomenkielinen uussaksalainen termistö on ollut suurelta osin vakiintunutta jo (lähes) kahdeksan vuosikymmenen ajan. Se, että termistössä edelleen on aukkoja, selittyy tämän tehtävätyypin suhteellisen vä-

häisestä harrastuksesta maassamme.

Toinen saamani palaute koski kohtaa “...pääaie - - - eli valkean matintekosuunnitelma, joka saa ilmauksensa temaattisena houkutuksena eli uussaksalaisesti ilmaisuna koetelmana...” Palautteen antaja huomautti, että koetelma ei ole ihan sama kuin “temaattinen houkutus”, koska se voi kumoutua usealla tavalla, mitä muissa kuin uussaksalaisissa tehtävissä pidetään virheenä. Tätä aihetta koskettelin jo duaali-artikkelissani (*ST* 1/2006, s.306-316) erityisesti tehtävän D19 avulla. Siitä päästäänkin luontevasti kirjoitelmani pääaiheeseen. Kiitos muuten palautteen antajille!

Esitoimityppi I

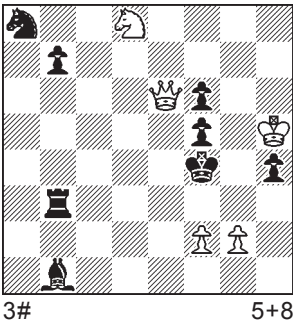
Uussaksalaisteoreetikot (yhtenä varhaisimmista ja merkittävimmistä W. von Holzhausen teoksellaan *Logik und Zweckreinheit im neudeutschen Problem*, 1928) ovat löytäneet kolme esitoimityppiä, joista tyyppi I on yksinkertaisin: valkean koetelma kumoutuu yhteen tai useaan esteeseen. Valkea poistaa kunkin esteen yhtä monella peräkkäisellä esitoimella niin, että kukin esitoimi poistaa yhden esteen.

Tehtävä **E8** esittää idean yksinkertaisimmallaan: valkean pääaie 1.Dc4+? Le4 2.Dc7+ kumoutuu raa’asti 2.- Rxc7! Esitoimi **1.De2!** uhkaa 2.Re6#, ja looginen idea toteutuu muunnelmassa 1.- Rc7 2.Dc4+ Le4 3.Dxc7#. Tämä olisi yksinään kovin niukkaa palkintotehtävälle – hiukan vaatimattomammassakin kilpailussa. Tehtävässä esiintyykin mallimatteja, ensin haarautumassa 2.- Ke5 3.Rf7# ja sitten sivumuunnelmassa hiukan epätavallisempi 1.- Le4 2.Dd2+ Ke5 3.f4#.

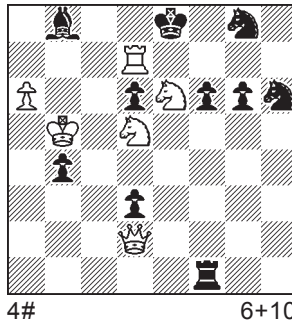
Siirtoparia 1.De2! Rc7 voisi kutsua vaikka suojattajättökyyditykseksi, vaikka nimitys ei ihan semmoisenaan kuulu viralliseen termistöön. Solan termilistassa esiintyy muuten sana ‘häätö’ saksan sanan Ablenkung (‘poiskykyditys’) vastineena – konkreettista ja yksinkertaisen nerokasta! Termi Ablenkung on jäänyt paljolti pois käytöstä, mutta ‘häätö’ termin Weglenkung

**E8. Helmut Klug
& Manfred Zucker**

2.p. *Leninskaja Smena*
1964

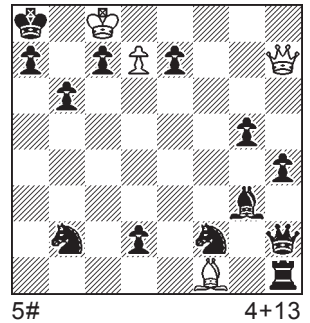

E9. František Kollmann
Zlatá Praha 1887

E10. David Przepiórka
11589. *Dt. Wochenschach*
1913

Omistus: J. Kohtz 70 v.

vastineena vaikuttaa osuvalta. Ihan sivuhuomautuksena: Solan tekstiä lukiessani jäin miettimään termin 'kyyditys' saamia sivumerkityksiä 1930-luvun kursailemattoman poliittisen toiminnan tiimellyksessä...

Mutta asiaan. Toisentyypisiä kyydityksiä esiintyy vanhassa tehtävässä **E9**. Valkkean pääaie 1.Te7+ Rxe7 2.Rxf6+ kumoutuu kahteen esteeseen: ruudun f6 suojaukseen 2.- Txf6! ja pakoruutuun 2.- Kf7! Alkusiirto (ja ensimmäinen esitoimi) **1.De3!** (2.Rg7+,Rc7+,Td8+) kyydittää mRh6:n pakoruutuun (tukintakyyditys), mutta puolustuksen 1.- Rf7 jälkeen 2.Te7+ Rxe7 3.Rxf6+? ei vielä käy, sillä toinen este 2.- Txf6! on jäljellä. Niinpä toinen esitoimi 2.Dc1! (3.Dc6,Dc8+) Txc1 kyydittää mT:n suojaamasta (poiskyyditys tai häätö) f6:ta, jolloin 3.Te7+ Rxe7 4.Rxf6# mallimatein.

Tämä tehtävä tarjoaa nyt selkeän esimerkin siitä, että koetelma (1.Te7+? Kxe7 2.Rxf6 kumoutuu kahteen mustaan siirtoon (2.- Kf7, Txf6!), eli käsitteinä "houkutus" (joka lähes poikkeuksetta saa kumoutua vain yhteen siirtoon) ja "koetelma" (joka voi kumoutua useaan siirtoon) on viisasta pitää erillään, mikä lienee ollut alussa mainitun palautteen antajan ydinajatus.

Tehtävän E9 julkaisuvuodesta päätellen tšekkiläitija ei ole ehkä pohtinut sisältöä edellä kuvatulla tavalla, vaan hänen mielessään on ollut vD:n uhraus 2.Dc1! ja kahden R:n mallimatti 4.Rxf6#, jolle sievän parin muodostaa toinen D-uhraus ja kahden R:n mallimatti muunnelmassa 2.- Kxd7 3.Dc8+ Kxc8 4.Rb6#. Se ei kuitenkaan estä

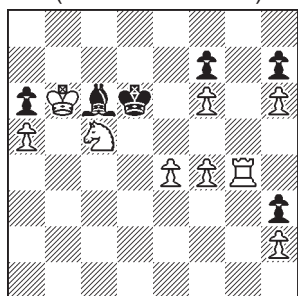
myöhempiä teoreetikkoja hahmottelemasta yhtä muunnelmaa uussaksalaisittain. Tehtävä onkin aatehistoriallisesti kiinnostava: siinä on piirteitä sekä böömiläisestä (tai tšekkiläisestä), vanhasaksalaisesta että laadinta-aikaan vielä julkilausumattomasta uussaksalaisesta tyylistä!

Molemmat edelliset tehtävät ovat hyviä esimerkkejä siitä, että esitoimityyppi I ei yksinään useinkaan tarjoa riittävän kiinnostavaa sisältöä, ja niinpä esimerkiksi mallimatit ovat yksi keino luoda tehtävään lisäväriä. Tyyllilajien sekoittamisessa on toki se riski, että tehtävän "uussaksalainen" rakenne jää ratkaisijalta kokonaan näkemättä. Uussaksalaiseen ideologiaan on näet sisäänrakennettuna periaate, että looginen sommitelma on tehtävän ydin. Vaikka sivu- tai lisämuunnelmät eivät teoriassa riistäkään loogiselta sommitelmalta sen yksimääreistä luonnetta, käytännössä kaikki rönsyt lisäävät mahdollisuutta, että looginen sommitelma ei saa ratkaisijassa halluttua efektiä aikaan. Esimerkiksi tehtävässä E9 ratkaiseva saattaa koko ajan miettiä, miten vastata uhkaukseen Kxd7, jolloin pääaieet ja esitoimet jäävät aivan sivuosaan.

Puolalaimestarin **E10** on esimerkki siitä, miten vaivattoman tuntuaisesti tähän yksinkertaisimpaankin esitoimityyppiin saa puhallettua henkeä. Väliön 1.La6? kumoutuu siirtoon 1.- Dg2! Koetelma 1.De4+? Rxe4 2.La6 toki torjuu D-kumouksen, mutta tilalla on nyt kaksi kumousta peliin tuodulla mR:lla: 2.- Rd6+! ja 2.- Rc5! Nämä siirrot

E11. August Cywinski
45. III. Familien-Journal
1857

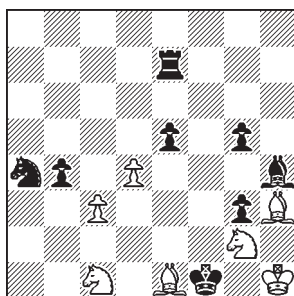
(muoto: KVa 2007)

5#

9+6

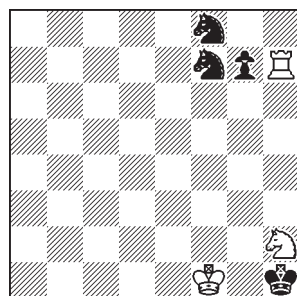
E12. Hans Lepuschütz
2.p. Österreichische
Schachzeitung 1960

7#

7+8

**E13. Hilding Fröberg &
Herbert Hultberg**
Eskilstuna-Kuriren 1942

4#

3+4

ovatkin aiheemme kannalta relevantit. Ensimmäinen esitoimi **1.Dc2!** (2.Dc6#) pakottaa siirron 1.- c5, toinen 2.Dg6! siirron 2.- Ld6, ja nyt näiden kahden obstruktiokykydityksen ansiosta tehtävän varsinainen pääaie 3.De4+ Rxe4 4.La6 ja 5.Lb7# toteutuu. On vielä huomattava, että esitoimet eivät voi seurata päinvastaisessa järjestyksessä: 1.Dg6? Ld6 2.Dc2 Lc5!

Esitoimityyppi II

Esitoimityyppi II tarjoaa enemmän vivahteita ja jää ratkaisijalta harvemmin näkemättä: valkean esitoimen jälkeen asemaan syntyy uusi pääaieen kumoava puolustus tai este, jonka valkea poistaa toisella esitoimella, minkä jälkeen pääaie toteutuu.

Tehtävä **E11** eräältä vanhan koulukunnan aikaiselta uussaksalaiselta pioneerilta (jonka koko nimi on muuten August Alexander Johann von Cywinski de Puchalá!) on yksi vanhimmista esimerkeistä. Valkean koetelmaan 1.Tg5? & 2.Td5+ Lxd5 3.e5# musta pelaa 1.- Lxe4! Esitoimen 1.Tg8 (2.Td8+) Ld7 ja koetelmasiirron 2.Tg5? jälkeen 2.- Lc6, Le6 ovat riittämättömiä, mutta alkuasemaan nähden uusi mahdollisuus 2.- Lf5! riittää. Niinpä ensimmäistä esitoimta **1.Tg8!** Ld7 seuraa toinen 2.Tg3! (2.Td3#) ja 2.- Lb5:n jälkeen vihdoin pääaie 3.Tg5! Lc6 4.Td5+ Lxd5 5.e5#.

Mustan 3. siirron jälkeen on saavutettu koetelman 1.Tg5? jälkeinen asema, mutta niin, että siirtovuorossa onkin valkea. Mus-

ta pakotettiin T-manööverin avulla hukkaamaan aikaa ilman, että sen asemaan olisi ilmaantunut muuta heikkoutta. Kyseessä on työllistämiskyyditys (Beschäftigungslenkung), uussaksalaisissa tehtävissä usein esiintyvä idea.

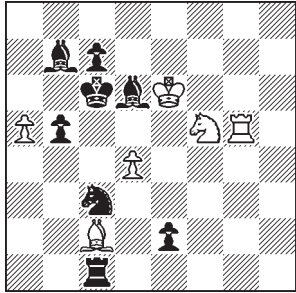
Esitoimityyppi voidaan kuitenkin esittää muunkinlaisilla kyydityksillä. Tehtävän **E12** laatija, Cywinkin tavoin itävaltalainen, oli yksi koulukunnan eturivin tekijöistä. Valkean pääaieeseen 1.Lg4? musta ei vastaa 1.- Rxc3?, sillä 2.Rb3 tuonnempänä nähtävin seurauksin, vaan 1.- exd4! Sen vuoksi mT on ensin kyyditettävä pois (Weg- tai Ablenkung) e-linjalta: **1.Lc8!** (2.La6#) Ta7. Hyvältä näyttää, mutta siirtoon 2.Lg4? mustalla onkin nyt uusi mahdollisuus 2.- Rxc3! 3.Rb3 Ta2! Niinpä mT pitää vielä toisella esitoimella häätää a-linjalta: 2.Le6! (3.Lc4#) Tc7 (2.- Rb2 3.Lg4). Nyt valkea voi toteuttaa pääaieensa, joka on kokonaisuudessaan 3.Lg4! Rxc3 4.Rb3 Rb1[e4] 5.Re3+ Kxe1 6.Kg1 uhaten 7.Rg2#, jonka musta voi torjua vain siirrolla 6.- Tc2 7.Rxc2 matein.

Esitoimityyppi III

Sekä II että III esitoimityyppi kantavat myös yhteisnimitystä esitoimien porrastus tai porrastetut esitoimet (Vorplanstaffelung, gestaffelte Vorpläne), sillä myös esitoimityyppi III sisältää vähintään kaksi valkeaa esitoimta, mutta ne seuraavat ikään kuin päinvastaisessa järjestyksessä kuin II tyyppissä: valkean koetelma kumoutuu este-

E14. Philip Stamma

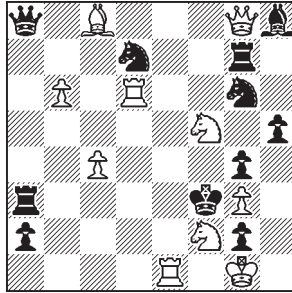
Traité sur le jeu des échecs, Paris 1737

4# 6+8

E15. D. Lamourex

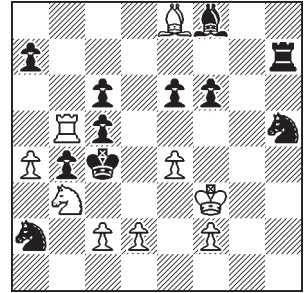
Palamède-turnaus Pariisi 1865

5# 10+11

E16. Hans-Peter Rehm

2.p. Die Schwalbe 1963

9# 9+11

seen, jonka poistamiseksi tarvittavaa esitointa valkean on ensin valmisteltava yhdellä tai useammalla itsenäisellä esitoimella.

Tätäkin esitoimityyppiä voi parhaiten selostaa konkreettisen tehtäväesimerkin avulla. Ruotsalaislaatijoiden klassikko **E13** on yhtä selväpiirteinen kuin syvälinenkin. Valkean koetelma 1.Th3? kumoutuu siirtoon 1.- Rg5! Lääke tähän ongelmaan näyttäisi olevan ms:aan kyydittäminen tukkimaan ruutua g5, eli 1.Th4 g5? 2.Th3, mutta musta vastaakin 1.- Rg6! Niinpä esitointa Th4 on ensin pohjustettava toisella esitoimella **1.Th5!** johon musta voi vastata vain 1.- g6, jonka jälkeen seuraa "varsinainen" esitoimi 2.Th4. Nyt mustalla on jäljellä enää riittämätön 2.- g5, jonka jälkeen pääaie 3.Th3 toimii.

Ruotsalaisminiatyyriissä esiintyy varsinkin tässä esitoimityypissä tavallinen uus-saksalainen idea nimeltään Beugung (suom. 'taivutus', 'tauttuminen' yms.), jolle ei ole keksitty tyydyttävämpää suomenkielistä nimitystä kuin hiukan selittelevä kahden puolustuksen teema: mustalla on valkean pääaieeseen kaksi puolustusta, riittävä (= hyvä) ja riittämätön (= huono); esitoimella valkea kyydittää mustan nappulan (tai valintasommitelmassa siirtää valkean nappulan) niin, että mustalle jää jäljelle vain riittämätön puolustus. Teema kuulostaa tylsältä, mutta tulkinnan ei tarvitse sitä olla, kuten E13 osoittaa!

Jo historiallisistakin syistä on aiheellista esitellä tästä esitoimityypistä pelishakis-

teillekin tutun syyrialaisen Philip Stamman laatima **E14**, joka lisäksi havainnollistaa sitä, että pääaieken tiellä oleva haitta voi olla myös valkean oma materiaali. Tehtävässä esiintyy myös esitoimityyppi I.

Valkean pääaie 1.d5+? kumoutuu kahdella tavalla: 1.- Kc5! ja 1.- Rxd5! Nämä kaksi estettä valkea raivaa pois yhden kerrallaan (tyyppi I), mutta sitä ennen valkean on päästävä eroon haitallisesta "kuolleetta painosta" eli 5. rivin katkovasta R:sta: **1.Re7+!** (tyyppi III) Lxe7 2.Tc5+ Lxc5 (yksi samanarvoisista esteistä poistettu, tyyppi I) 3.Le4+ Rxe4 (toinen samanarvoisista esteistä poistettu, tyyppi I) 4.d5# - pääaie toteutuu! Kyseessä on yhden suoran sommitelman (valkea parantaa asemaansa) ja kahden epäsuoran sommitelman (valkea heikentää mustan asemaa) yhdistelmä.

Tehtävällä ei ole historiallisen kuriositeetin lisäksi muuta arvoa kuin että se saattaa olla – sattumalta – ensimmäinen uus-saksalainen tehtävä! Kuten muinaisissa ja vielä 1700-luvullakin tavanomaisissa mansubeissa mustalla on vahvoja uhkauksia, joihin valkean on vastattava ripeästi shakkaavin uhrauksin.

Vielä yksi silmiinpistävän vanha esimerkki **E15**, jossa esiintyvät esitoimityypit II ja III. Valkean pääaieken 1.Td2 & 2.Tf2# tiellä on oma hepo. Esitoimella **1.Re4!** (2.Rg5,Rd2#) valkea raivaa matintekoruidun vapaaksi, mutta uutena kiasana on peliin tullut mD, joka voi torjua pääaieken useallakin tavalla (Dd4+,De3+,Dxe1#).

Edes tällaista monikumousta ei uussaksalaisissa tehtävissä pidetä ratkaisevana heikkoutena, vaikka sellaisia pyritäänkin välttämään.

Joka tapauksessa mD on kyydittävä pois (eli häädettävä!) ainoaan järkevästi saavutettavissa olevaan piiloon eli takaisin lähtöruutunsa. Tämä kyyditys siis olisi esitoimityyppiä II. Sen estää kuitenkin oma nappula, joka nyt raivaakin 8. rivin vapaaksi pitäen samalla mD:n aisoissa, eli 2.Lb7! (esitoimityyppi III). Vihdoin 2.- Dxb7:n jälkeen 3.Da8! täydentää 1. siirron esitoimen ja 3.- Dxa8:n jälkeen pääaie 4.Td2 & 5.Tf2# on mahdollinen.

Vuosikymmenten saatossa esitoimittehtävät ovat laajentuneet varsin monimutkaisiksi ja samalla siirtoluvultaan pitkiksi. Saksalaismestarin **E16** on vielä melko selväpiirteinen esimerkki. Valkean koetelman 1.Txc5+ Lxc5 2.Lb5?? toteutumisen tiellä on msc6. Yritys 1.Lxc6? on liian hidas (1.- a6!), mutta valkea näyttää pystyvän poistamaan esteen manööverillä 1.Ra5+ Kd4 2.Rxc6+ Kc4 3.Ra5+ Kd4 4.Rb3+ Kc4 5.Txc5+, mutta 4.- Ke5! kumoaa hankkeen.

Niinpä valkean on varmistettava tämä I-tyyppin esitoimi pitkähköllä III-tyyppin esitoimella: **1.Ke3!** (2.Ra5#)Lh6+2.f4Lxf4+3.Kf3! Ld6, minkä jälkeen pääaie 4.Ra5+ Kd4 5.Rxc6+ Kc4 6.Ra5+ Kd4 7.Rb3+ Kc4 8.Txc5+ Lxc5 9.Lb5# toteutuu, sillä siirtoa 7.- Ke5 seuraa 8.d4#, ja nyt nähdään, miksi mL piti kyydittää d6:een (tukintakyyditys). Tyyppin I esitoimi, jossa mK:ta viedään kuin pässiä narussa, on uussaksalaisissa tehtävissä usein toistuva työllistämiskyyditys. Musta ei ei ehdi tehdä mitään sillä aikaa, kun valkea käy nappaamassa tiellä olevan sotilaan c6:sta.

4.Ra5+:llä alkava esitoimi on Speckmanniin mukaan suora, sillä sc6:ta ei kyyditetä mihinkään, vaan sommitelman päämäärä on vLe8:n aseman parantaminen. Jos sc6 pakotettaisiin esim. lyöntiin cxd5, kyseessä olisi kuitenkin ilmeisesti epäsuora sommitelma eli msc6:n häätö. Näin pienestä voi määrittely olla kiinni!

Valmistelevan esitoimen yksimäärisyyden kannalta on oleellista, että vK, jota tarvitaan suojaamaan se4, palaa ruutuun f3, sillä jos valkea samalla manööve-

rillä, jolla se kyydittää mL:n d6:een, parantaisi omaa asemaansa, esitoimi olisi kaksimääreinen eli epäpuhdas. Alkuasemaan nähden ainoa oleellinen muutos on nyt mL:n sijainti, sillä vsf2:n puuttumisella ei ole mitään vaikutusta ratkaisun kulkuun.

Lyhyt kertaus:

Esitoimityyppi I: alkuasemassa pääaikeen tiellä on yksi (tai useampi) este, jonka (jotka) valkea poistaa yhtä monella esitoimella.

Esitoimityyppi II: alkuasemassa olevan esteen poistamisen jälkeen syntyneessä asemassa esiintyy uusi(a) este(itä), jonka (jotka) valkea poistaa tarvittavalla määrällä esitoimia.

Esitoimityyppi III: alkuasemassa olevan (I) tai sen jälkeiseen asemaan syntyneen esteen (II) poistamista valkean täytyy pohjustaa valmistelevalle esitoimella poistaakseen esteen, joka on olemassa jo alkuasemassa.

Esitoimitehtäviä ennen ja nyt

Edellä jo sivusinkin kysymystä siitä, miten tietoisia ennen 1900-lukua uussaksalaisia tehtäviä laatineet mahtoivat olla sommitelmiensa loogisesta luonteesta. Shakkiki on toki looginen peli, eivätkä vanhan koulun laatijat olleet sen tyhmempiä kuin mekään, joten on oletettavaa, että joidenkin vanhojen tehtävien looginen rakenne ei ollut sattumanvaraista, vaikka niiden laatijat eivät pystyneet kielentämään luomustensa sisältöä yhtä tarkasti kuin 1900-luvun teoreetikot eivätkä he myöskään laatineet – ehkä esikuvien puutteesta – loogisia tehtäviä systemaattisesti.

On kuitenkin ainakin yksi poikkeus. Vaikka Kohtz ja Kockelkorn ottavat pioneeriteoksessaan *Das Indische Problem* vanhoista tehtävistä tarkasteltavaksi vain Lovedayn klassikon vuodelta 1845, on vaikea uskoa, että he eivät olisi kiinnittäneet huomiota myös August Cywinkin tuotantoon, joka oli niukka (24 tehtävää) mutta yllättävän suurelta osalta hyvin uussaksalaista. Nerotkaan eivät yleensä keksi mitään tyhjistä, vaan heidän keksintönsä ovat jollain tavalla ”ilmassa”.

Lisäksi Kohtz ja Kockelkorn eivät olleet

ainoita, jotka olivat tyytymättömiä vallitsevaan laadintasuuntaukseen ja joille böömiläisen koulun mattipuhtausihanteet eivät olleet tyydyttävä lääke 3- ja monisiirtoislaadinnan aneemiseen tilaan. Werner Speckmann mainitsee tyytymättömistä nimeltä ainakin Adolf Bayersdorferin ja ker- too lisäksi, että vuonna 1903, hiukan ennen K&K:n teoksen julkaisemista, ilmestyi A. Gehlertin pamfletti *Über das Wesen des Schachproblems* (Shakkitehtävän olemuk- sesta), jossa myös ilmaistiin antipatia van- hasaksalalaisen koulun luovuutta rajoittavia periaatteita kohtaan (Speckmann: *Das Logische Schachproblem*, 1965; s.17).

Niin tai näin, uussaksalainen traditio on osoittanut yli sadan vuoden aikana elinvoi- maisuutensa. Uusimmissakin FIDE-albu- meissa perinnettä seuraavat tehtävät ovat hyvin edustettuina. Keskieurooppalaisia tai keskieurooppalaisten tekemiä monisiir- toistuomioita ei pysty nykyäänkään kaikin osin ymmärtämään, ellei uussaksalainen tehtävätyyppi ja termistö ole joten kuten tuttu.

Ei tässä vielä kaikki

Tämä esitoimiartikkelini raapaisee vain pintaa. Jotkut teoreetikot esimerkiksi jaka- vat III esitoimityypin vielä kahteen. Teoree- tikkojen kesken vallitsee lisäksi erimielii- syyttä siitä, millaiset esitoimet kuuluvat III ja millaiset II tyyppiin. Joskus erot johtuvat siitä, että he eivät ole yksimielisiä siitä, mikä on kussakin tehtävässä se varsinaisen pääaie! Antamani tehtäväesimerkit eri esitoimityypeistä perustuvat pääosassa jaotteluun, jonka Josef Breuer antaa kirjas- saan *Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems* (1982), ja hän puoles- taan seuraa von Holzhausenin esimerkkiä. Kuten artikkelini I osassa mainitsin, muun muassa Rehm ja muut ekspertit käyttävät tässä annetusta poikkeavaa terminologi- aa ja täydentävät sitä vielä täsmentävillä termeillä.

Kokonaan oma lukunsa on sekin, että kaikki esitoimityypit voi esittää myös valin- tasomittelmina, jolloin erillistä esitointa ei ole, vaan esitoimi sisältyy valkealle tarjol- la olevien siirtojen tai manööverien oike-

aan valintaan ja värien hylkäämiseen (täl- löin tehtävän ratkaisua kutsutaan valinta- sommitelmaksi [Auswahlkombination], ei valmistelusommitelmaksi). Tässä kohtaa tulevat mukaan myös 2 siirron mattitehtä- vät.

Olen kuitenkin antanut itselleni luvan olla panematta lusikkaani syvemmälle tähän uussaksalaiseen keitokseen ja varsinkin olla ottamatta kantaa eri katsantoihin, aivan samoin kuin pikkulasten oletetaan olevan sekaantumatta aikuisten kiistoihin.

Olen maininnut nimeltä vain pari uus- saksalasta teemaa ollakseni sekoittamatta lukijan päätä uusilla (?) termeillä ja tee- manimikkeillä, joiden tietäminen ei ole tarpeen sen ymmärtämiseksi, mistä esitoi- messa – joka on kirjoitelmani varsinaisen aihe ja uussaksalaisten tehtävien ydin – on kysymys. Useissa esimerkkitehtävissä on lisäksi sivumuunnelmia ja kiinnostavia yk- sityiskohtia, joihin en ole puuttunut, jottei pääasia hämärtyisi.

Jos lukijalle edelleenkin jää epäselväk- si, mitkä ovat esitoimityyppien väliset olen- naiset erot tai mitä on yksimääreisyys, vika saattaa olla kirjoittajassa. Aihepiiri on laaja ja vaikeasti hallittava. Jos joku lukija haluaa eläkepäivikseen demention etenemistä viivyttävän harrastuksen, jossa aika vieräh- tää mukavasti, uussaksalaiset tehtävät ja niiden teoria ei ole hullumpi valinta. Bonuk- sena saksan taito ja sen nyanssien hallinta voisivat kohentua tuntuvasti.

Siltä varalta, että joku ottaa ehdotukseni tosissaan, annan lopuksi kirjallisuusluet- telon alan keskeisistä opuksista ja artikke- leista, joukossa myös tärkeitä yleisteoksia, joissa käsitellään runsaasti uussaksalai- sia ideoita ja tehtäviä.

Kirjallisuutta:

Chéron A.: *Les Échecs artistiques*. Lau- sanne 1934.

Eisert, St. & Rehm H.-P.: "Pläne, Spiele, Züge". *Die Schwalbe*, Dez. 1977, s. 137-151.

Grasemann, H.: "Zur Lehre Holz- hausens". *Deutsche Schachzeitung* 1951.

Grasemann, H.: *Problemschach I & II*. Berlin 1955, 1959.

Grasemann, H: Ein Reverendes Einfall, der Geschichte machte. 1981.

Halumbirek, J. & Schneider St.: "Buch der Vorplanprobleme". *Deutsche Schachzeitung* 1937, 1941.

Halumbirek, J.: "Direkte und indirekte Vorpläne – Kritik und Lehre". *Die Schwalbe* 1954.

Halumbirek, J. "Das ABC des logischen Problems". *Österreichische Schachzeitung* 1954/55.

Halumbirek, J.: "Zum Verständnis des Vorplan-Probleme". *Die Schwalbe*, Okt. 1966, s. 397-404.

Holzhausen, W. Frh. von: Logik und Zweckreinheit im neudeutschen Schachproblem. Berlin 1928.

Kohtz, J. & Kockelkorn, C: Das Indische Problem. Potsdam 1903.

Maßmann, W.: "Der Begriff der Zweckreinheit". *Die Schwalbe* 1939.

Palitzsch, F.: Die Ablenkung, das Element der indirekten Kombination. 1907

Palitzsch, F.: "Die logische Kombination". Teoksessa: Ranneforths Schachkalender 1914.

Palkoska, E.: Idee und Ökonomie im Schachproblem. Praha 1928.

Schneider, St.: "Zweckökonomie". *Schach-Express* 1948, s.283ss, 299s, 316s.

Sidler, W.: Problemschach. Alphabetisch geordnete Begriffsübersicht. Luzern 1968.

Speckmann, W.: "Zur Lehre vom Zweck und der Zweckreinheit bei den direkten Manövern". *Die Schwalbe* 1940.

Speckmann, W.: Das logische Schachproblem. Düsseldorf 1965.

Trilling, A.: "Kontraprobleme, Kontrazweck". *Die Schwalbe* 1938.

Trilling, A.: "Kontrawechselprobleme". *Die Schwalbe* 1942.

Weenink, H.: The Chess Problem. Stroud 1926

LAUTAMIES

Kilvoittelu

Nainen siirtää, painaa kelloo.
Vatsanpohjassani velloo.
Uhkaa daami kruunupäätä,
vainoo saalista kuin näätä.
Puolustusta ponnetonta
yritän, voi onnetonta.

Kesken kaiken lyönnin kilkkeen
katseessaan nään julman pilkkeen.
Heikonlaista linnoitusta
väijyy täynnä innoitusta.
Nopein liikkein, hellin elkein
lamaantumaan saa mut melkein.

Kolmen siirron matti uhkaa.
Asemani pelkkää tuhkaa?
Jos nyt tästä antautuisi,
silmiin kyynel kantautuisi.
Mutta mennyt toivo lienyt,
hätkö on taas voiton vienyt?

Kunnes keksin, aikaan kreivin,
loputtoman shakkiveivin!
Epäuskoisena nainen,
tulos että tietynlainen,
puristaapi kunkun varтта
ilman yhtään vaatepartta.

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

30 vuotta sitten

N:o 1 7.1.1977

KUTSU SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N VUOSIKOKOUKSEEN 1977

Suomen Tehtäväniekat ry:n vuosikokous pidetään lauantaina 26.2.1977 Pauligin huvilalla, osoite Mechelininkatu 36, helsinki, seuraavan aikataulun mukaisesti.

klo 12-15 ratkaisukilpailu ja pikalaadintakilpailu

klo 15-16 ruokailutauko

klo 16-18 vuosikokous

klo 18-20 tehtäväshakillisia lyhyitä esitelmiä

Osanottajia pyydetään ilmoittautumaan viimeistään 10.2.77 ST:n sihteerille Kerttu Örlundille (puh. koti 676789, työ 4032135, osoite Haahkantie 15 A 7, 00200 Helsinki 20), jos aikovat osallistua ratkaisukilpailuun, kevyelle lounaalle klo 15 tai tilaisuuden jälkeiseen yhteiseen illalliseen (jonne myös aviopuolisot tms. seuralaiset ovat tervetulleita). Samalla voi esittää toivomuksen majoitusvarauksesta.

Merkkipäiviä vuonna 2007

85

Kauko Saari 7.1

Yrjö Hiltunen 23.4.

80

Mirja Huttunen 1927

Ilmari Mäkihovi 29.6.

70

Risto Kauranen 6.7.

Jaakko Räisänen 25.1.

60

Hannu Sokka 2.3.

Timo Koistinen 20.4.

Jouko Vanhatupa 23.9.

50

Kenneth Solja 9.1.

Seppo Praski 6.4.

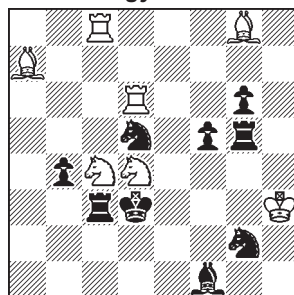
ST onnittelee!

Aurel Karpati in memoriam

Laadinnan kansainvälinen mestari Aurel Karpati kuoli 22.12.2006 Hollywoodissa. Hän oli täyttänyt 90 vuotta elokuussa 2006. Näyte apumattilaatijana mainetta niittäneen Karpatin taidosta:

Aurel M. Karpati

2. palkinto Magyar Sakkélet 1968

a#2 2.1.1.1. 7+9

1. Sc7 Te6 2. Kxc4+ Te3#

1. Sb6 Ld5 2. Kxd4+ Lf3#

Summary

If you have not seen the cover problem previously, it is worthwhile to try to solve it before checking the solution from p. 18. An innocent-looking starting position hides a fine, unexpected solution. The composer Hannu Sokka turned 60 on March 2, 2007. He has been active as a composer and editor of problem columns, both in Suomen Shakki and in our magazine. There is an announcement for a national composing competition, Hannu Sokka 60 JT, for problems with locusts.

Another Finnish problemist, Kenneth Solja, turned 50 on January 9, 2007. Kenneth has attended many PCCC meetings, composed and judged international competitions, especially in the field of helpmates. The announcement of Kenneth Solja 50 JT is on p. 19, please reprint this announcement! The competition is an international one and for moremovers helpmates.

The first pages of this issue are devoted to the annual meeting of our society, which took place in the beginning of March. Please note that the subscription fee for 2007 is the same as for 2006, 28 EUR abroad.

The Finnish Solving Championship took place before the meeting, and 11 competitors were faced with the set of problems selected by Kari Valtonen. There were two rounds, each 105 minutes and seven problems. In the end, the usual suspects prevailed, see pp. 8-11 for problems, solutions and results.

On p. 11 there are also two obituaries. Tauno Nylund was recently not very active, but in 1960s and 1970s he solved, composed and edited the problem chess column of Suomen Shakki for three years. He passed away at the age of 66 in the end of 2006. Efim Ruchlis was famous all over the composing world, especially for the Ruchlis theme. He passed away on February 5, 2007, at the age of 81.

The International Solving Competition (ISC) was held in January 21, 2007. In Finland, the competition was organised in

Helsinki and in Tampere. The national results and top international results - both preliminary ones - along with problems and solutions are on pp. 12-14.

A puzzle is almost always welcome, and Neal Turner does not let you down. His "Paha pähkinä" offers this time a helpmate, test your skills on p. 14.

Simo Ylikarjula is specialised in fairy chess and it is suitable that his 60 JT was for fairies and retrograde problems showing the evergreen (?) excelsior. 13 problems took part in this national competition and Ylikarjula included five in his award on pp. 16-17.

The originals columns start from p. 20, unfortunately without selfmates, fairies, retrograde and mathematical chess problems.

Kari Valtonen continues his series of articles on problem chess terminology. Unfortunately most of our readers abroad are not able to enjoy Kari's text, but the problems can surely be enjoyed by all, see pp. 24-30. On the following page you may see the Finnish problemists celebrating their anniversaries this year.

The next ST is due to appear in late spring.

Seuraava lehti

ilmestyy kevään lopulla, kesää odotellessa...